

**VYSOKÁ ŠKOLA EVROPSKÝCH A REGIONÁLNÍCH
STUDIÍ, O. P. S., ČESKÉ BUDĚJOVICE**

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

**DROGOVÁ PROBLEMATIKA A JEJÍ PŘÍČINY NA
CHEBSKU**

Autor práce: Jaroslav Hošek

Studijní obor: Bezpečnostně právní činnost ve veřejné správě

Forma studia: Kombinovaná

Vedoucí práce: doc. JUDr. Roman Svatoš, Ph.D.

Katedra: Katedra právních oborů a bezpečnostních studií

2016

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracoval samostatně na základě vlastních zjištění a s použitím odborné literatury a materiálů uvedených v této práci.

Souhlasím, aby práce byla uložena v knihovně Vysoké školy evropských a regionálních studií v Českých Budějovicích a zpřístupněna v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění.

.....

Děkuji vedoucímu bakalářské práce doc. JUDr. Romanovi Svatošovi, Ph.D., za cenné rady, připomínky a metodické vedení práce.

ABSTRAKT

HOŠEK, J. *Drogová kriminalita a její příčiny na Chebsku: bakalářská práce.*
České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií, o. p. s., 2016. 71 s.
Vedoucí bakalářské práce: doc. JUDr. Roman Svatoš, Ph.D.

Klíčová slova: drogy, prekursory, léčiva, drogová kriminalita, region okresu
Cheb, represe, prevence

Bakalářská práce teoreticky vychází z konceptu drogové politiky České republiky. V této bakalářské práci je na základě řízených rozhovorů s policisty zabývajících se drogovou kriminalitou v okrese Cheb, řízených rozhovorů s uživateli drog v okrese Cheb a s pracovníky obecně prospěšné společnosti KOTEC, o. p. s., působící v okrese Cheb a na základě studia trestních spisů týkajících se drogové kriminality v okrese Cheb a využití statistik kriminality provedena analýza stavu, struktury a dynamiky drogové kriminality.

ABSTRACT

HOŠEK, J. *Drug – related Crime and its Causes within Chebsko: Bachelor thesis*. České Budějovice: The College of European and Regional Studies, 2016. 71 p.
Supervisor: doc. JUDr. Roman Svatoš, Ph.D.

Key words: drugs, precursors, pharmaceuticals, drug-related crime, region of Cheb, repression, prevention

This Bachelor thesis is theoretically based on the concept of drug policy of the Czech Republic. The thesis analyses the condition, structure and dynamics of substance abuse related criminality in Cheb by conducting structured interviews with local police officers dealing with drug crime, with drug user residing in the region, and with workers of the regional charitable agency KOTEC, o.p.s. Other sources used to build the thesis include research of criminal records related to drug crime in Cheb and utilization of crime statistics.

Obsah

Úvod	9
1 Cíl a metodika bakalářské práce	11
2 Dělení drog	13
2.1 Tzv. měkké a tvrdé drogy.....	13
2.2 Drogy legální a nelegální	13
2.3 Dělení drog podle účinku – působení na organismus.....	13
2.3.1 Halucinogenní drogy.....	13
2.3.2 Stimulační drogy	14
2.3.3 Narkotická analgetika	14
3 Výroba drog	14
3.1 Pervitin a jeho výroba	15
3.1.1 Postup výroby metamfetaminu.....	15
3.1.2 Postup výroby pseudoefedrinu z léčiv	16
3.1.3 Materiální náročnost výroby metamfetaminu	16
3.2 Marihuana a její výroba	16
3.2.1 Pěstování rostlin konopí způsobem tzv. „domácí zahrádka“	17
3.2.2 Pěstování rostlin konopí způsobem Indoor	17
3.2.3 Materiální náročnost na výrobu marihuany	18
4 Aplikace drog	19
4.1 Aplikace drogy pervitin	20
4.2 Aplikace drogy marihuana	20
5 Právní úprava drogové problematiky	21
5.1 Zákonná úprava drogové problematiky	21
5.2 Vybraná zákonná ustanovení týkající se drogové problematiky.....	23
5.2.1 Ohrožení pod vlivem návykové látky dle ust. § 274TZ.	23
5.2.2 Nedovolená výroba a jiné nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy dle ust. § 283 TZ.....	23

5.2.3	Přechovávání omamné a psychotropní látky a jedu dle ust. § 284 TZ.	24
5.2.4	Pěstování rostlin obsahující omamnou nebo psychotropní látku dle ust. § 285 TZ.	24
5.2.5	Výroba a držení předmětu k nedovolené výrobě omamné a psychotropní látky a jedu dle ust. § 286 TZ.	24
5.2.6	Šíření toxikomanie dle ust. § 287TZ.	25
5.2.7	Společná ustanovení dle ust. § 289 TZ a související Nařízení vlády ČR.	25
5.2.8	Zákonná ustanovení trestního zákona č. 140/1961 Sb.	26
5.3	Mezinárodní smlouvy v oblasti drogové problematiky	27
5.3.1	Jednotná úmluva o omamných látkách z roku 1961.....	27
5.3.2	Protokol o změnách Jednotné úmluvě o omamných látkách z roku 1971	27
5.3.3	Úmluva o psychotropních látkách z roku 1971.....	28
5.3.4	Úmluva OSN proti nedovolenému obchodu s omamnými a psychotropními látkami z roku 1988.....	28
5.3.5	Nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 273/2004 o prekursorech drog	29
5.4	Závazný pokyn policejního prezidenta k drogové problematice.....	29
6	Protidrogová politika	30
6.1	Protidrogová politika na úrovni vlády	30
6.1.1	Národní strategie protidrogové politiky na období 2010 až 2018.....	31
6.1.2	Národní monitorovací středisko pro drogy a závislosti	33
6.2	Protidrogová politika na regionální úrovni	33
6.2.1	Protidrogová politika – Karlovarský kraj	34
6.2.2	Protidrogová politika v okrese Cheb	36
7	Analýza stavu, struktury a dynamiky drogové kriminality v České republice	36
7.1	Realizované drogové případy v ČR.....	37
7.2	Index drogové kriminality v ČR.....	38
7.3	Specifikace obviněných osob z drogových trestných činů	39

7.4	Množství zadržených vybraných OPL v České republice	41
8	Analýza stavu, struktury a dynamiky drogové kriminality v okrese Cheb	42
8.1	Realizované drogové případy v okrese Cheb	42
8.2	Index drogové kriminality v okrese Cheb	43
8.3	Specifikace obviněných osob z drogových trestných činů v okrese Cheb	45
8.4	Množství zadržených vybraných OPL v okrese Cheb.....	46
9	Analýza drogových trestních spisů v okrese Cheb.....	47
9.1	Drogová kriminalita – trestní spisy.....	47
9.2	Trestní spisy – specifikace obviněných osob	48
10	Postoje a názory osob, mající vztah k drogám a protidrogové politice	49
10.1	Postoje a názory kriminalistů.....	49
10.2	Postoje a názory uživatelů a výrobců OPL.....	51
10.3	Postoje a názory pracovníků společnosti Kotec, o.p.s.	52
11	Příčiny rozdílů stavu, struktury a dynamiky drogové kriminality v České republice a okresu Cheb	53
	Závěr	57
	Seznam použitých zdrojů.....	60
	Seznam zkratk.....	64
	Seznam tabulek.....	64
	Seznam grafů	64
	Přílohy	65

Úvod

Tato bakalářská práce je koncipována a vychází z pojmu droga. Slovo „droga“ je označení pro přírodní a chemické látky ovlivňující zdravotní stav člověka a to jak psychický, tak fyzický. Slovo „droga“ pochází z arabského označení „durana“, což v původním smyslu znamená léčivo.¹ Lidstvo užívalo drogy od nepaměti a to jak ze zdravotních důvodů, tak z náboženských a společenských důvodů, nebo jen tak pro navození příjemných stavů a povzbuzení. Příkladem byl již starověk, kde se poprvé objevují zmínky o máku. Zde byla tato rostlina označovaná názvem radost. Mák se také pěstoval na jihu Španělska, v Řecku a Mezopotámii, kdy se z něj vyrábělo opium, které bylo používáno jako analgetikum k tišení bolestí. Stejně tak bylo již ve starověku pěstováno konopí. První zmínky o jeho pěstování pochází z Číny a jsou datovány 4000 let před naším letopočtem. Dalším příkladem jsou Řekové užívající opium a durman, v Islámu je to pak konopí, hašiš a opium. V Americe se užívala především koka, tabák a meskalin.

Ani užívání drog v našem zeměpisném pásmu Evropy si nic nezadalo s užíváním drog jinde ve světě. Od 14. do 18. století se užívaly listové drogy rozpuštěné v mastech. Byl to především durman a blín. Kromě listových drog se hojně praktikovalo pojídání muchomůrky červené a lysohlávek.

V průběhu věků však došlo k objevení spousty nových účinných látek, vyskytujících se v různých rostlinách. V 19. století došlo k objevení morfinu, kodeinu, kokainu, heroinu a dalších látek. V 20. století to pak bylo objevení syntetických drog jako např. amfetaminu a metamfetaminu. Tyto látky byly zprvu farmaceutickým průmyslem obhajovány a následně používány zejména vojenskými jednotkami. Na 72 miliónů tablet bylo rozprodáno britským vojenským jednotkám během druhé světové války, stejně tak byly zásobovány německé a japonské vojenské jednotky a Američané je užívali v Koreji a ve Vietnamu.²

¹KUBÁNEK, V. *Omamně a psychotropní látky, prekursori a anabolika*. 2012, Praha : Generální ředitelství cel, s. 5.

²TYLER, A. *Drogy v ulicích. Mýty – fakta – rady*. 2000, Praha, s. 51.

Pohled společnosti na užívání drog se s postupem doby značně měnil. Příkladem je uvedení Coca-Coly na trh v roce 1885, kdy původní receptura výroby obsahovala kokain, který byl časem vyměněn za kofein. Ke změně pohledu společnosti na drogy dochází na přelomu 19. a 20. století, kdy byly všechny drogy volně koupitelné v lékárnách a drogeriích, přes následnou prohibici až k dnešní protidrogové politice.

Změnou pohledu společnosti na užívání drog došlo k velkým změnám jak v samotných zákonech České republiky a ratifikacích různých mezinárodních smluv, tak v reorganizaci stávajících organizací a vzniku nových skupin a organizací, zabývajících se drogou problematikou. Bylo to především vyčlenění týmů tzv. TOXI skupiny působící u Policie České republiky (dále jen „Policie ČR“) - služby kriminální policie a vyšetřování, posílení Národní protidrogové centrály (dále jen „NPC“) a vyčlenění tzv. TOXI skupiny u Celní zprávy České republiky. Dále vzniklo nepřeborné množství léčebných programů pro drogově závislé osoby a nové obecně prospěšné společnosti, zabývajících se především prevencí a osvětou.

1 Cíl a metodika bakalářské práce

Hlavním cílem této bakalářské práce je na základě analýzy statistických údajů zjistit případný rozdíl ve stavu, struktuře či dynamice drogové kriminality v České republice a okresu Cheb, a to v přepočtu na počet obyvatel. V případě zjištění anomálií se pokusit zjistit příčiny těchto rozdílů a to pomocí studia trestních spisů týkajících se drogových trestných činů evidovaných Policií České republiky v okrese Cheb, řízených rozhovorů s policisty zabývajícími se drogovou kriminalitou v okrese Cheb, řízených rozhovorů s uživateli a výrobci drog, s pracovníky obecně prospěšné společnosti KOTEC, o. p. s. a využitím statistik kriminality.

Nejprve budou vysvětleny pojmy spojené s touto drogovou kriminalitou, jako jsou drogy samotné a nelegální činnosti s drogami spojené. Při vysvětlování těchto pojmů, budeme vycházet z odborné literatury a ze sbírek platných a účinných zákonů.

Dále budou vysvětleny pojmy z pohledu konceptu protidrogové politiky České republiky, kde vycházíme ze sbírek platných a účinných zákonů a dalších právních předpisů spojených s problematikou drogové kriminality.

Následující kapitola se věnuje fenomenologii drogové kriminality přímo v teritoriu okresu Cheb. Je analyzován stav, struktura a dynamika této kriminality. Tato analýza je provedena na základě provedení analýzy Výročních zpráv NPC pro roky 2007 až 2014 a studia trestních spisů evidovaných Policií ČR v okrese Cheb. Výsledkem této analýzy je vyhodnocení příčin současného stavu a struktury drogové kriminality v tomto okrese.

Stejně tak i další kapitola je věnována fenomenologii drogové kriminality, ale tentokrát z výsledků analýzy provedené na základě řízených rozhovorů s jednotlivými uživateli a výrobci drog, s kriminalisty zabývajícími se drogovou kriminalitou a s pracovníky obecně prospěšné společnosti KOTEC, o. p. s. zabývajícími se preventivní činností v této oblasti. Výsledkem této analýzy je opět vyhodnocení příčin současného stavu a struktury drogové kriminality v tomto okrese.

V závěru bakalářské práce jsou na základě studia trestních spisů, studia odborné literatury a provedených řízených rozhovorů porovnávány výsledky shora uvedených analýz se stavem, strukturou a dynamikou drogové kriminality v České republice.

V této části práce se pokusíme o určení příčiny rozdílů drogové kriminality v teritoriu okresu Cheb a v České republice a navrhneme další možné kroky a postupy v efektivnější realizaci protidrogové politiky České republiky.

2 Dělení drog

2.1 Tzv. měkké a tvrdé drogy

V obecném povědomí lidí převládá názor o dělení drog na tzv. měkké a tvrdé drogy. Toto dělení je však velmi subjektivní, leč přesto nám dává alespoň základní vodítko, jak se lze orientovat v nepřeberném množství jednotlivých drog. Toto dělení drog na měkké a tvrdé spíše závisí na tom, jak velké riziko závislosti vzniká užíváním drog a jak se trestá její užívání, nebo spíše jak závažné následky vyplývají z chování osob po užití takové drogy.

2.2 Drogy legální a nelegální

Obdobné je dělení drog na drogy legální a drogy nelegální. Státem tolerované užívání alkoholu, nikotinu, kofeinu a v lékárenských a zdravotních zařízeních dostupné léky ovlivňující psychiku člověka je považováno za legální drogy. Stejně tak látky volně dostupné, které lze koupit v různých kamenných obchodech, nebo přes internet a nejsou řešeny žádnou právní úpravou, jako jsou šalvěj věštecká (*Salvia divinorum*), Kratom nebo Yohimbix a další, kdy i tyto mají stimulační nebo halucinogenní účinky.³ Zatímco látky uvedené v přílohách č. 1 – 8 zákona č. 167/1998 Sb. o návykových látkách a o změně některých dalších zákonů⁴, jsou jasně definovány tímto zákonem jako nelegální.

2.3 Dělení drog podle účinku – působení na organismus

Jedním ze základních dělení drog podle jejich účinků, tzn. působení na organismus je na drogy halucinogenní, stimulační a narkotická analgetika.

2.3.1 Halucinogenní drogy

Drogy halucinogenní jsou drogy ovlivňující vědomí člověka, kde po jejich užití dochází ke změně vnímaných skutečností, změně psychiky. Objevují se zrakové a sluchové halucinace, dochází ke změně vnímání času a prostoru. Tyto drogy většinou nepřinášejí jejich uživatelům ani psychickou ani fyzickou závislost, ale jsou nebezpečné právě častým užíváním, které přináší neschopnost vnímání reality a různé psychické

³ SHAPIRO, H. *Obrazový průvodce drogy*, Praha, 2005, s. 330 - 339.

⁴ ČESKO. Zákon č. 167/1998 Sb., Zákon o návykových látkách a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 1998, částka 57, s. 322.

problémy. Mezi klasické halucinogenní drogy patří LSD, psylocybinové houby - lysohlávky, kaktus Peyot, Muchomůrka červená, Ayahuasca, marihuana a hašiš.

2.3.2 Stimulační drogy

Drogy stimulační jsou drogy působící na centrální nervovou soustavu člověka, kterou značně stimulují a aktivují. Jejich charakteristickým projevem je v samotném počátku po požití tzv. nájezd, kdy se jedná o euforický stav. Délka a intenzita nájezdu jsou rozdílné od druhu a kvality jednotlivé drogy. Poté přichází zvýšená duševní i fyzická aktivita, která je opět časově odvislá od druhu, kvality a množství požití drogy. Po odeznění se dostavuje pocit hladu, únavy a potřeby spánku. Právě pro svoji schopnost přivodit zvýšené aktivity způsobují stimulační drogy psychickou závislost, neboť po odeznění této zvýšené aktivity se dostavuje potřeba k jejímu znovunavození a to nejnějnější cestou, tedy opětovným užitím stimulační drogy.

Mezi klasické stimulační drogy patří amfetaminy, kokain, crack, extáze (v menších dávkách, ve větších dávkách je halucinogenní drogou).

2.3.3 Narkotická analgetika

Původně vyráběné drogy z přírodních surovin jako byl mák, ze kterého se vyrábělo opium a z tohoto následně kodein a morfin. Jak kodein, tak morfin byly původně užívány v lékařské praxi k tišení různých bolestí. Dnes se uměle vyrábějí jejich deriváty, což je heroin, nebo brown. Tyto deriváty však mají mnohem větší razanci a účinek a stejně tak i jako ostatní narkotická analgetika způsobují velmi rychle fyzickou závislost. Tato závislost se projevuje abstinenními příznaky, což jsou bolesti kloubů a svalů, pocení atd. Heroin, brown, kodein a opium jsou jedinou skupinou drog, kde při léčení závislosti na těchto drogách nelze absolutně vyřadit jejich užívání, lze jej pouze nahradit užitím tzv. náhradní drogy, jako je např. Subutex a jejich dávkování pomalu snižovat. (Používáno ve věznicích v ČR u drogově závislých osob na heroinu, u těhotných žen závislých na heroinu).

3 Výroba drog

Vzhledem k zaměření této bakalářské práce na drogovou problematiku v teritoriu okresu Chebu, jsou dále popsány postupy a výroba stimulačních drog pervitinu a marihuany, které jsou v této oblasti jednotlivými uživateli omamně - psychotropních látek (dále OPL) velmi oblíbené a to především pro své účinky, nízkou pořizovací cenu

a relativně snadný postup jejich výroby. Obliba těchto dvou stimulačních drog na Chebsku je zjevná z následujících rozhovorů s jednotlivými uživateli a výrobcí OPL, příslušníky Policie ČR - Služby kriminální policie a vyšetřování ze skupiny TOXI a ze studia trestních spisů Policie ČR.

3.1 Pervitin a jeho výroba

Pervitin je českým výrazem pro metamfetamin, což je stimulační droga. Ke zneužívání a výrobě pervitinu v tehdejší Československu došlo na přelomu 70. – 80. let. V této době byla volně dostupná léčiva obsahující efedrin, jako např. Solutan. Po skončení výroby efedrinu, což byl hlavní prekursor pro nelegální výrobu pervitinu v té době, došlo okamžitě k náhradě tohoto prekursoru za pseudoefedrin.⁵ Pro výrobu pervitinu to byla zlatá doba, neboť pseudoefedrin byl a do dnešní doby je izolován z léčiv pseudoefedrin obsahující. Mezi tyto léky dříve patřil Modafen, Paralen Plus, Nurofen Stop Grip a Panadol Plus Grip, kdy jejich nákup v lékárnách nebyl nijak kontrolován a byly volně prodejné. V dnešní době jsou to především léčiva dovážená ze Spolkové republiky Německo, což je Rhinopront a dále z Polska, což je léčivo označené jako Cyrus.

Samotná výroba pervitinu je však relativně jednoduchou záležitostí. Pervitin lze vyrobit jak v malých, tzv. mobilních varnách, tak v laboratořích, větších, především vietnamských varnách pervitinu (viz. fotodokumentace 1⁶).

3.1.1 Postup výroby metamfetaminu

Dále popisovaný způsob výroby metamfetaminu je popisován jako tzv. Česká cesta. Nejprve dochází k vlastní reakci, kdy se smíchá efedrin s kyselinou fosforečnou a s červeným fosforem. Tato směs se zahřívá na teplotu 110°C. Další fází je vyfukování, kdy se ve 2 minutových intervalech přihazuje jód a to celkem v deseti dávkách. Směs se poté zahřívá na 127 - 135°C. Během tohoto dochází k uvolňování zplodin. Po skončení uvolňování zplodin se směs prudce zchladí na laboratorní teplotu. Následuje filtrace směsi, kde se do směsi přidává toluen a hydroxid sodný, vše se míchá. V této fázi produkt přejde do toluenu. Poté se do směsi přidá kyselina chlorovodíková a vše se protřepává – promíchává. Produkt přejde do kyseliny. V závěru se vše nalije na varná

⁵ BLAŽEJOVSKÝ, M., TOMÍČEK, P., ROMAN, P. *Metamfetamin a cannabis, metodická příručka SKPV Toxi*. Praha, 2008, s. 5.

⁶ Interní materiály Policie České republiky.

skla a nechává se odpařovat proudem teplého vzduchu. Na dně varného skla poté zůstává hydrochlorid metamfetaminu.⁷

3.1.2 Postup výroby pseudoefedrinu z léčiv

Jedná se o cestu výroby používanou především v malých, mobilních varnách.

Léčiva obsahující pseudoefedrin se nejprve rozpustí ve vodě a přidá se hydroxid sodný. Poté se přidá nějaké organické rozpouštědlo, které je nesmíselné s vodou a vše se řádně protřepe. Tento produkt se nazývá „matečák“. Spodní vrstva matečáku obsahuje balast obsažený v léčivech a v horní části směsi, tj. v rozpouštědle je obsažena báze efedrinu nerozpustitelná ve vodě. Následně se rozpouštědlo odsaje a přidá se kyselina chlorovodíková a protřepe se. Tímto se báze efedrinu převede na bázi rozpustnou ve vodě, tzv. hydrochlorid efedrinu a přejde do spodní části směsi obsahující kyselinu. Oddělí se spodní vrstva kyseliny a hydrochloridu efedrinu a ta se pomocí varného skla nechá zkrystalizovat pomocí proudu teplého vzduchu.⁸

3.1.3 Materiální náročnost výroby metamfetaminu

Výroba metamfetaminu neklade zvlášť zvýšené nároky na materiální vybavení laboratoře, nebo tzv. varny. Kromě prekursorů, což jsou vlastně zdrojové suroviny, z kterých je metamfetamin vyráběn (léčiva, efedrin), jsou větší varny vybaveny plotýnkovými elektrickými vařiči, trojcestnými laboratorními baňkami, nálevkami, plastovými sudy a různými nádobami a kanystry, skleněnými trubicemi, laboratorními chladiči, varným kuchyňským nádobím, popřípadě i filtračním zařízením na čištění vzduchu. To vše s minimálním nárokem na odběr elektrické energie.

Malé přenosné varny jsou poté vybaveny přenosným kempinkovým plynovým vařičem, nálevkami, sklenicemi, PET lahvemi, kanystry, teploměrem, injekčními stříkačkami, varným kuchyňským nádobím.

3.2 Marihuana a její výroba

Marihuana je drogou halucinogenní a jedná se o sušinu rostliny konopí a to jak druhu *Cannabis sativa*, tak *Cannabis indica*. Účinnou látkou této rostliny a následně sušiny je tetrahydrocannabinol označovaný jako THC. Aby bylo možné mluvit o

⁷ BLAŽEJOVSKÝ, M., TOMÍČEK, P., ROMAN, P. *Metamfetamin a cannabis, metodická příručka SKPV Toxi*. Praha, 2008, s. 10.

⁸ BLAŽEJOVSKÝ, M., TOMÍČEK, P., ROMAN, P. *Metamfetamin a cannabis, metodická příručka SKPV Toxi*. Praha, 2008, s. 7.

halucinační droze, musí rostlina konopí obsahovat větší obsah delta – 9 – THC, než je 0,3%, což je množství uvedené v zákoně č. 167/1998 Sb., o návykových látkách a to konkrétně v ustanovení § 24 odst. 1, písm. a) kde je uvedeno, že je zakázáno pěstovat rostliny konopí obsahující větší množství látek, než je právě 0,3% tetrahydrocannabinolů.⁹

Stejně tak i třetí druh konopí a to konopí rumištní, *Cannabis ruderalis*, obsahuje účinnou látku tetrahydrocannabinol, ale její množství je zanedbatelné a její halucinogenní účinky jsou minimální. Jedná se o divoce rostoucí rostlinu v Rusku.

Mezi základní způsoby pěstování rostlin druhu *Cannabis* patří jednak pěstování ve volné přírodě, na zahradách, ve sklenicích, v květináčích za oknem nemovitosti, což jsou tzv. „domácí zahradníci“, nebo poté mnohem propracovanější způsoby pěstování rostlin druhu *Cannabis*, tzv. Indoor způsob.

3.2.1 Pěstování rostlin konopí způsobem tzv. „domácí zahradník“

Jedná se zpravidla o pěstování rostlin konopí v relativně malém rozsahu, kdy tyto jsou pěstovány ve volné přírodě, případně na zahradách, nebo v květináčích za oknem nemovitosti a to za přirozených přírodních a klimatických podmínek. Stejně tak sklizeň z takto pěstovaných rostlin je pouze jedenkrát ročně, většinou na podzim, před příchodem prvních mrazů. Množství účinné látky THC (tetrahydrocannabinol) bývá menší než u rostlin vypěstovaných způsobem Indoor a to i přes způsoby tzv. přelévání THC v rostlinách. Přeléváním účinné látky THC v rostlinách se rozumí situace, kdy se při sklizni nesbírá květenství, tzv. palice a zbytek rostliny se nechává, ale vytrhne se celá rostlina i s kořenem. Kořen se poté namočí do nádoby s cukerným roztokem, rostlina dostává šok a vytlačuje účinnou látku tetrahydrocannabinol do listů a do květenství. Po dvou hodinách se rostlina vyjme z cukerného roztoku a vyvěsí se kořenovým balem vzhůru, což způsobí snadnější stékání tetrahydrocannabinolu do zbytku rostliny.

3.2.2 Pěstování rostlin konopí způsobem Indoor

Jedná se především o pěstování rostlin konopí za uměle vytvořených podmínek, a to za účelem několikanásobné sklizně v období jednoho roku, za účelem zvýšení obsahu

⁹ČESKO. Zákon č. 167/1998 Sb., Zákon o návykových látkách a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 1998, částka 57, s. 322.

účinné látky tetrahydrocannabinolu a dále také za účelem obtížnějšího možného odhalení při nelegálním pěstování rostlin konopí (viz. fotodokumentace 2¹⁰).

Mezi některé zvláštní způsoby pěstování Indoor způsobem patří NUTRIENT FILM TECHNIQUE – kořeny rostlin jsou neustále omývány proudícím živným roztokem, DEEP WATER – druh hydroponie, kde rostliny s kořeny jsou neustále hluboko ponořeny do živného roztoku hnojiva, AEROPONIE – rostliny jsou i s kořeny umístěny ve vzduchu a živný roztok je ve formě aerosolu rozprašován do vzduchu a v poslední řadě je to klasické Indoor pěstování – rostliny jsou umístěny do květináčů se substrátem a jsou zalévány automatickým systémem nebo zalévány rozprašovačem speciálním živným roztokem.¹¹

Indoor způsob pěstování rostlin konopí se nevyznačuje pouze speciálními živnými roztoky, ale má i další specifika. Jsou zde umělé zdroje světla, tepla a vlhkosti. Jsou zde různé vzduchotechniky, jsou zde automatické zavlažovací systémy, řízené čidly vlhkosti, umístěnými v substrátu s rostlinami. Celý tento tzv. rostlinný komfort bývá plně automatický a jsou jím zaručeny ideální podmínky růstu rostlin, jako je ideální vlhkost v rozsahu 50 - 70% a ideální teplota v rozsahu 23 – 25°C. Také se uměle prodlužuje doba světla a to až na 18 hodin denně.

V takto ideálně zařízené přestírně (viz. fotodokumentace 3¹²) je možné vypěstovat rostliny druhu Cannabis, z něhož je možné získat marihuanu s obsahem THC až 30 %, nazývanou „Skunk“ za období 8 -10 týdnů, kdy rostliny rostou a 2 -3 týdny sušení, celkem tedy jedenkrát za období 10 - 13 týdnů.¹³

3.2.3 Materiální náročnost na výrobu marihuany

Jak již bylo uvedeno výše, marihuana je sušinou rostlin konopí. Materiální náročnost v její výrobě tedy spočívá ve vypěstování těchto rostlin, jejich sklizení a následného sušení.

Pokud uvažujeme o pěstování rostlin konopí způsobem tzv. „domácí zahrádka“, je materiální náročnost na získání marihuany minimální. Spočívá v obstarání semen konopí, jejich vysazení a na konci vegetační doby rostlin jejich sklizeň a usušení

¹⁰ Interní materiály Policie České republiky

¹¹ BLAŽEJOVSKÝ, M., TOMÍČEK, P., ROMAN, P. *Metamfetamin a cannabis, metodická příručka SKPV Toxi*. Praha, 2008, s. 27 .

¹² Interní materiály Policie České republiky.

¹³ BLAŽEJOVSKÝ, M., TOMÍČEK, P., ROMAN, P. *Metamfetamin a cannabis, metodická příručka SKPV Toxi*. Praha, 2008, s. 26.

v přirozeném proudu vzduchu. Semena konopí přitom neobsahují účinnou látku THC a tak jejich prodej je legální a lze je koupit v každém Growshopu – specializovaná prodejna na prodej komponentů k pěstování konopí.

Pokud uvažujeme o pěstování rostlin konopí způsobem Indoor, je materiální náročnost na vypěstování rostlin konopí pochopitelně vyšší, neboť tento způsob je mnohem sofistikovanější a propracovaný z důvodů častější sklizně, vyšší výtěžnosti a vypěstování rostlin s vyšším obsahem THC. Rostlinám jsou systematicky vytvářeny umělé podmínky, spočívající v přihnojování, prodlužování světelného cyklu, udržování teploty a vlhkosti. K tomuto účelu jsou zapotřebí:

- 1) pro regulaci osvětlení - vysokotlaké sodíkové výbojky, zářivky, předřadníky (elektronická sestava pro rozsvícení výbojek – tlumivka, startér, kondenzátor), rozvod elektriky
- 2) pro udržování teploty – měřicí přístroje, topení do vody, topné podložky
- 3) pro zavlažování – čerpadla, filtry, rozprašovače a rozvodní systém
- 4) pro vzduchotechniku (vzhledem k charakteristickému zápachu rostlin konopí a nelegálnosti jejich pěstování, často používána) – ventilátory, regulace ventilátorů, ventilační potrubí a uhlíkové filtry
- 5) pro pěstování a hnojení rostlin – různé substráty, Perlit (přísada substrátu pro zvýšení jeho vzdušnosti), květináče, a nepřeberné množství hnojiv jako jsou např. dusík, fosfor, draslík, kyseliny na úpravu kyselosti zeminy a stimulanty zakořenění a kvetení

Ceny jednotlivých komponentů lze snadno dohledat na internetu nebo přímo v kamenném obchodě Growshop. Pohybují se řádově od desítek korun až po desetitisícové korunové položky za jeden kus. Samozřejmě je nutno přičíst ještě náklady na vodu, elektriku a obsluhu, které a to zejména u elektriky nejsou vůbec zanedbatelné.

4 Aplikace drog

Pokud se budeme držet opět drog pervitinu a marihuany, potom je jasné, že budou i rozdílné způsoby aplikace každé z těchto drog, přestože lze najít i shodné techniky aplikace, jako je např. kouření.

4.1 Aplikace drogy pervitin

Nejčastějšími způsoby užití pervitinu je jeho užití nitrožilně pomocí malé inzulinové injekční stříkačky s jehlou a to přímo do žíly, dále to je jeho inhalace vdechnutím prášku pervitinu nosními dírkami. Krystalická forma pervitinu se pak kouří ze skleněné baňky přes alobal. Méně časté způsoby jsou požívání tablet, plastových tobolek s obsahem pervitinu. Každá z těchto technik má pro jednotlivé uživatele své klady a své zápory. Rovněž tak účinek pervitinu na lidský organismus je jiný, po jiném způsobu užití. Inhalace pervitinu nosními dírkami častým užíváním devastuje chrup uživatele a po jeho užití se dostavuje charakteristický „nájezd“, což je intenzivní změna v pocíťování nástupu účinku drogy. Tento tzv. nájezd chybí po užití pervitinu nitrožilně. Způsob nitrožilního užití má nevýhodu v tom, že častým užíváním jsou na těle uživatele špatně viditelné žíly, proto se snaží najít pro opětovnou aplikaci nová místa, jako jsou kotníky, druhá paže atd. Kouření pervitinu je pak o něco náročnější a to o výrobu dýmky, tzv. baňky, která se vyfukuje ze skleněné zkumavky po jejím ohřátí.

Užívání pervitinu má negativní dopad na lidský organismus, časté užívání způsobuje choroby srdce a cév, problémy s krevním tlakem, zvýšení tělesné teploty a křeče. Dále jsou to různé psychózy, mezi které patří paranoia, sluchové halucinace, výkyvy nálad a přeludy. Při užívání pervitinu nitrožilně je to vystavení se nebezpečí nákazy HIV a žloutenkám různého typu.¹⁴

4.2 Aplikace drogy marihuana

Nejčastějším způsobem užívání marihuany je její kouření. Marihuana se kouří buď s příměsí obyčejného tabáku, čemuž se slangově říká joint, nebo přímo samotná zabalená do cigaretového papírku, čemuž se slangově říká špek. Někdy se marihuana inhaluje kouřením z vodní dýmky. Další možné a oblíbené způsoby užití marihuany jsou její přímé požívání, případně zapečená v cukroví, nebo do bramborových placek, tzv. placičky. Velmi účinným, ale málo používaným způsobem konzumace a požití marihuany je tzv. nepálské mléko. Jedná se o svaření marihuany v mléce a přidání medu. Je to velmi účinný způsob užití marihuany, protože THC se váže na tuky v mléce obsažené a účinek je poté intenzivnější a déletrvající. Nevýhodou požívání marihuany v placičkách a popíjení nepálského mléka, je delší doba nástupu halucinogenních projevů marihuany v lidském organismu, proto uživatelé s obtížemi odhadují množství, které mohou pozít.

¹⁴ SHAPIRO, H. *Obrazový průvodce drogy*. Praha, 2005, s. 182 - 184.

K negativním dopadům na lidský organismus po užívání drogy marihuany řadíme zdravotní problémy dýchacích cest, rakovinu plic, různé psychotické stavy, mezi které patří malátnost, otupělost, apatie, schopnost soustředit se. Při větších dávkách, nebo po užití silnějších odrůd, se mohou dostavit poruchy smyslového vnímání, zapomnětlivost, zmatek, úzkost a paranoia.¹⁵

5 Právní úprava drogové problematiky

Drogová problematika je řešena hned v několika zákonech České republiky a stejně tak i v přijatých ratifikovaných mezinárodních smlouvách, v Nařízeních vlády a sahá např. až u Policie ČR k Závazným pokynům policejního prezidenta.

5.1 Zákonná úprava drogové problematiky

Mezi platné a účinné zákony České republiky, zabývající se drogovou problematikou, patří:

Zákon č. 167/1998 Sb., o návykových látkách a o změně některých dalších zákonů, který upravuje zacházení s návykovými látkami, zacházení s přípravky obsahující návykovou látku a pěstování máku, konopí a koky. Upravuje jejich vývoz, dovoz a tranzitní operace. Tento zákon byl obeznámen v souladu se směrnicí Evropského parlamentu a Rady 98/34/ES ze dne 22. června 1998 o postupu při poskytování informací v oblasti norem a technických předpisů.¹⁶

Zákon č. 141/2009 Sb., kterým se mění zákon č. 167/1998 Sb. Tímto zákonem se upravuje v návaznosti na přímo použitelné předpisy Evropských společenství zacházení s prekursory a pomocnými látkami a stanoví pravomoc a působnost správních orgánů nad dodržováním povinností stanovených tímto zákonem a přímo použitelnými předpisy Evropských společenství, které podle těchto přímo použitelných předpisů Evropských společenství vykonává členský stát.¹⁷

Zákon č. 272/2013 Sb., o prekursorech drog, který upravuje v návaznosti na přímo použitelné předpisy Evropské unie, některé povinnosti subjektů, zabývajících se činnostmi s prekursory drog, dále upravuje působnost správních orgánů při výkonu

¹⁵ SHAPIRO, H. *Obrazový průvodce drogy*. Praha, 2005, s. 321 - 324.

¹⁶ ČESKO. Zákon č. 167/1998 Sb., o návykových látkách, ve znění pozdějších předpisů. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2015, částka 127, s. 1.

¹⁷ ČESKO. Zákon č. 141/2009 Sb., kterým se mění zákon č. 167/1998 Sb., ve znění pozdějších předpisů. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2015, částka 127, s. 1.

státní správy podle předpisů Evropské unie upravujících prekursory drog. Tento zákon také upravuje provádění kontroly dodržování povinností stanovených předpisy Evropské unie upravujícími prekursory drog a sankce za porušení těchto povinností.¹⁸

Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník ve znění pozdějších právních předpisů (dále jen „trestní zákoník“ nebo „TZ“). Pro orgány činné v trestním řízení, jimiž jsou policejní orgán, státní zastupitelství a soudy, které postupují z úřední povinnosti v souladu se svými právy a povinnostmi uvedenými v zákoně č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním, je jedním ze stěžejních zákonů právě tento trestní zákoník, účinný od 1. ledna 2010. Zde je drogová problematika řešena v Hlavě VII – trestné činy obecně nebezpečné.¹⁹

V této bakalářské práci je prováděna analýza stavu, struktury a dynamiky drogové problematiky od roku 2007. Z tohoto důvodu je nutné uvést ještě původní trestní zákon a to zákon č. 140/1961 Sb., který byl účinný od 1. ledna 1962 a který byl zrušen Zrušovacím ustanovením dle ust. § 420 TZ. Je nutné tento zákon v této bakalářské práci uvést, neboť některé operativně dlouhodobě rozpracované drogové kauzy byly po své realizaci ještě v roce 2011 kvalifikovány a statisticky vykazovány dle zákonných ustanovení tohoto starého trestního zákona, jak je patrné ve Výročních zprávách NPC v letech 2007 až 2011.

Zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích ve znění pozdějších právních předpisů (dále jen „zákon o přestupcích“ nebo „ZOP“). který spolu s trestním zákoníkem dotváří celistvost represivního řešení drogové problematiky. Správní orgány mají vést občany k tomu, aby dodržovali zákony a jiné právní předpisy. Kdo porušuje nebo ohrožuje zájem společnosti svým zaviněným jednáním a nejedná-li se o trestný čin nebo jiný správní delikt, dopouští se přestupku, je-li výslovně tento přestupek označen v tomto nebo jiném zákoně. V souvislosti s drogovou problematikou jsou v zákoně o přestupcích uvedena dvě ustanovení (viz. níže).²⁰

¹⁸ ČESKO. Zákon č. 272/2013 Sb., o prekursorech drog, ve znění pozdějších předpisů. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2015, částka 118, s. 1.

¹⁹ ČESKO. Zákon č. 40/1990 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2015, částka 118, s. 77 – 81.

²⁰ ČESKO. Zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2015, částka 115, s. 8 – 10.

5.2 Vybraná zákonná ustanovení týkající se drogové problematiky

5.2.1 Ohrožení pod vlivem návykové látky dle ust. § 274 TZ.

Jedná se o zákonné ustanovení uvedené v trestním zákoníku, represivní opatření proti chování jedinců pod vlivem návykových látek, kdy tímto chováním mohou ohrozit život nebo zdraví lidí, nebo způsobit škodu na majetku. Pro naplnění skutkové podstaty tohoto trestného činu je zapotřebí osoby pachatele, který vykonává ve stavu vylučujícím způsobilost, který si přivodil vlivem návykové látky, činnosti či zaměstnání, při kterých by mohl ohrozit právě život či zdraví lidí, nebo by mohl způsobit značnou škodu na majetku, tj. škodu dosahující částky nejméně 500.000,-Kč. S přísnějším potrestáním za takový čin pak pachatel může počítat, způsobí-li takovým činem havárii, dopravní nehodu, jinému ublížení na zdraví, nebo větší škodu na cizím majetku, nebo jedná-li se např. o řidiče hromadného dopravního prostředku.

K tomuto trestnému činu pak koresponduje skutková podstata *přestupku na úseku ochrany před alkoholismem a jinými toxikomániemi dle ust. § 30 odst. 1, písm. g), h), ch) ZOP*, kde postačuje k jejímu naplnění užití návykové látky v době, kdy pachatel ví, že bude vykonávat, zaměstnání nebo činnost, kterou by mohl ohrozit zdraví lidí nebo poškodit majetek, nebo po užití návykové látky takovou činnost vykonává, nebo tuto činnost vykonává ve stavu vylučujícím způsobilost k takové činnosti.

5.2.2 Nedovolená výroba a jiné nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy dle ust. § 283 TZ.

Opět se jedná o zákonné ustanovení trestního zákoníku, represivní opatření proti osobám neoprávněně vyrábějícím, dovážejícím, vyvážejícím, provážejícím, nabízejícím, zprostředkovávajícím a prodávajícím, nebo jinak pro jinou osobu opatřujícím, ale i pro jiného přechovávajícím omamnou nebo psychotropní látku, přípravky tuto látku obsahující a prekursor nebo jed. Jedná se o nejčastější právní kvalifikaci u drogových dealerů a tzv. vaříčů drogy pervitin v teritoriu okresu Cheb, jak bude zjevné níže, v kapitole *9 Analýza drogových trestních spisů v okrese Cheb*.

K tomuto zákonnému ustanovení potom koresponduje opět skutková podstata *přestupku na úseku ochrany před alkoholismem a jinými toxikomániemi dle ust. § 30 odst. 1, písm. f) ZOP*. Zde k naplnění takové skutkové podstaty přestupku postačuje osoba, která umožní neoprávněné požívání omamných a psychotropních látek osobě mladší osmnácti let a nejde-li o trestný čin.

5.2.3 Přechovávání omamné a psychotropní látky a jedu dle ust. § 284 TZ.

Toto zákonné ustanovení se dotýká osob, které neoprávněně pro vlastní potřebu přechovávají omamnou látku, pryskyřici z konopí (droga známá pod názvem hašiš), psychotropní látku obsahující tetrahydrocannabinol v jakékoli podobě, ale stejně tak, jak je uvedeno ve druhém odstavci tohoto ustanovení i jinou omamnou nebo psychotropní látku, kam spadá i právě tak v okrese Cheb oblíbený pervitin. V tomto zákonném ustanovení je dále specifikováno i množství takto přechovávaných drog, kdy hranicí pro naplnění skutkové podstaty tohoto trestného činu je množství větší než malé. Pokud hranice přechovávané drogy nedosahuje takového množství, jedná se o množství malé a zde je pak naplněna skutková podstata *přestupku na úseku ochrany před alkoholismem a jinými toxikomániemi dle ust. § 30 odst. 1, písm. j) ZOP.*

5.2.4 Pěstování rostlin obsahující omamnou nebo psychotropní látku dle ust. § 285 TZ.

Jedná se o zákonné opatření, kterým se reguluje pěstování rostlin konopí, hub a jiných rostlin, kdy takové pěstování neoprávněně pro vlastní potřebu je trestné, dosáhne-li, nebo překročí-li množství takto vypěstovaných rostlin nebo hub množství větší než malé.

Pokud někdo neoprávněně pěstuje pro vlastní potřebu v malém množství rostlinu nebo houbu obsahující omamnou nebo psychotropní látku, dopouští se tak *přestupku na úseku ochrany před alkoholismem a jinými toxikomániemi dle ust. § 30 odst. 1, písm. k) ZOP.*

5.2.5 Výroba a držení předmětu k nedovolené výrobě omamné a psychotropní látky a jedu dle ust. § 286 TZ.

Jedná se o zákonné ustanovení trestního zákoníku proti tomu, kdo vyrobí, sobě nebo jinému opatří anebo přechovává prekursor nebo jiný předmět určený k nedovolené výrobě omamné nebo psychotropní látky, přípravku, který obsahuje omamnou nebo psychotropní látku, nebo jedu.

V zákoně o přestupcích poté není k tomuto trestnému činu korespondující přestupek na úseku ochrany před alkoholismem a jinými toxikomániemi dle ust. § 30 tohoto zákona. Mezi prekursory k výrobě drog však patří i omamné a psychotropní látky (dále jen „OPL“) používané ve zdravotnictví a stejně tak i samotná léčiva pro výrobu drog. Vzhledem k tomuto lze říct, že korespondujícím přestupkem ze zákona o

přestupcích je *ustanovení § 29*. Jedná se *o přestupky na úseku zdravotnictví*, kde v *odst. 1, písm. e)* je uvedeno, že přestupku se dopustí ten, kdo poruší povinnost při zacházení s omamnými látkami, psychotropními látkami, nebo jinými látkami škodlivými zdraví.

5.2.6 Šíření toxikomanie dle ust. § 287 TZ.

Jedná se o další ustanovením trestního zákoníku v oblasti drogové problematiky. Jde o regulaci chování toho, kdo svádí jiného ke zneužívání jiné návykové látky než alkoholu, nebo ho v tom podporuje anebo kdo zneužívání takové látky jinak podněcuje nebo šíří a to jak ústně, tiskem, filmem, rozhlasem, televizí, veřejně přístupnou počítačovou sítí nebo jiným obdobně účinným způsobem. Jako klasický příklad podezření z takového protiprávního jednání jsou Growshopy, jak uvádí ve své publikaci i ZEMAN, P., ŠTUFENKOVÁ, M., TRÁVNIČKOVÁ, I.²¹ Jsou to kamenné obchody s pomůckami pro pěstování konopí. Samotné věci v těchto obchodech a ani jejich prodej není trestný a to ani prodej semen konopí, neboť neobsahují účinnou látku tetrahydrocannabinol. Těmito obchody jsou však zákazníkům poskytovány návody k pěstování těchto rostlin v tištěné podobě, semena, květníky, zemina, hnojiva, osvětlení, vzduchotechnika a další. Takto ucelený technologický postup pěstování, sklizně a užití konopí, včetně materiálního zázemí, již ale naplňuje skutkovou podstatu tohoto trestného činu a tak v roce 2013 proběhla celorepubliková akce pod záštitou NPC proti Growshopům.

5.2.7 Společná ustanovení dle ust. § 289 TZ a související Nařízení vlády ČR.

V tomto zákonném ustanovení je řečeno, co se považuje za omamné látky, psychotropní látky, přípravky obsahující omamnou nebo psychotropní látku, prekursory používané pro nezákonnou výrobu omamných nebo psychotropních látek, které rostliny nebo houby se považují za rostliny a houby obsahující omamnou nebo psychotropní látku podle tohoto zákona. K tomuto účelu byla vládou ČR vydána Nařízení vlády.

Nařízení vlády č. 467/2009 Sb., ze dne 14. prosince 2009, kterým se pro účely trestního zákoníku stanoví, co se považuje za jedy a jaké je množství větší než malé u omamných látek, psychotropních látek, přípravků je obsahujících a jedů. Toto nařízení pak v příloze uvádí, že množství větší než malé je u pervitinu více než 1,5 gramu s obsahem nejmenšího množství účinné psychotropní látky 0,5 gramu a u pervitinu

²¹ZEMAN, P., ŠTUFENKOVÁ, M., TRÁVNIČKOVÁ, I. *Drogová kriminalita a trestní zákoník*. Praha, 2015, s. 50-51.

z hydrochloridu metamfetaminu 0,6 gramu. U pryskyřice z konopí, drogy zvané hašiš je množství větší než malé více než 5 gramů s nejmenším množstvím účinné psychotropní látky 1 gram. U marihuany, sušiny rostlin konopí je množství větší než malé více než 10 gramů sušiny, která musí obsahovat minimálně 1 gram účinné psychotropní látky.²²

Nařízení vlády č. 455/2009 Sb., ze dne 7. prosince 2009 a Nařízení vlády č. 3/2012 Sb., kterým se mění nařízení vlády č. 455/2009 Sb. Jedná se v obou případech o Nařízení vlády ČR, kterým se pro účely trestního zákoníku stanoví, které rostliny nebo houby se považují za rostliny a houby obsahující omamnou nebo psychotropní látku a jaké je jejich množství větší než malé ve smyslu trestního zákoníku. Stěžejním je pak právě Nařízení vlády č. 455/2009 Sb.²³ Tímto Nařízením se ve smyslu ustanovení § 285 trestního zákoníku považují za rostliny a houby obsahující omamnou nebo psychotropní látku rostliny konopí, obsahující více než 0,3% látek ze skupiny tetrahydrokanabinolů, Kakainovník pravý a houby obsahující psilocybin a psilocin. Hodnoty určující množství větší než malé u těchto rostlin a hub jsou pro účely trestního zákoníku stanoveny v příloze č. 2 tohoto Nařízení a to minimálně 5 gramů a více u rostlin a minimálně 40 gramů a více u hub.

Nařízení vlády č. 3/2012 Sb. pak mění Nařízení vlády č. 455/2009 Sb., ze dne 7. prosince 2009 a to v příloze 1 části A bodu 1 se mění slova „z celkové hmotnosti rostliny“ na slova „v kvetoucím nebo plodonosném vrcholíku rostliny konopí, včetně listů, s výjimkou zrn“.²⁴

5.2.8 Zákonná ustanovení trestního zákona č. 140/1961 Sb.

Jak již bylo uvedeno v kapitole 5.1 Zákonná úprava drogové problematiky, byl tento trestní zákon č. 140/1961 Sb. účinný do 31. prosince 2009, kdy byl nahrazen novým trestním zákoníkem. V trestním zákoně č. 140/1961 Sb. byla drogová problematika řešena v Hlavě čtvrté – trestné činy obecně nebezpečné a to pouze následujícími zákonnými ustanoveními § 187, § 187a, § 188 - **Nedovolená výroba a držení omamných a psychotropních látek a jedů** a ustanovením § 188a - **Šíření toxikomanie**.

²² ČESKO. Nařízení vlády č. 467/2009 Sb. In *ASPI, Česká republika*. 2015, částka 127, s. 1.

²³ ČESKO. Nařízení vlády č. 455/2009 Sb. In *ASPI, Česká republika*. 2016, částka 17, s. 1 – 2.

²⁴ ČESKO. Nařízení vlády č. 3/2012 Sb. In *ASPI, Česká republika*. 2015, částka 127, s. 1.

5.3 Mezinárodní smlouvy v oblasti drogové problematiky

Mezi některé přijaté mezinárodní smlouvy, zabývající se drogovou problematikou, patří:

5.3.1 Jednotná úmluva o omamných látkách z roku 1961

Dne 31. března 1961 byla v New Yorku sjednána Jednotná úmluva o omamných látkách. Úmluva byla podepsána jménem Československé socialistické republiky dne 31. července 1961. Vláda Československé socialistické republiky vyslovila s Úmluvou souhlas dne 13. září 1961 a prezident republiky ji ratifikoval dne 23. listopadu 1963. K přijetí této úmluvy byla stanovena a publikována Vyhláška ministra zahraničních věcí č. 47/1965, o Jednotné úmluvě o omamných látkách. V preambuli Jednotné úmluvy o omamných látkách se uvádí, že v rámci zachování fyzického a morálního zdraví lidstva je zapotřebí zachování lékařského použití omamných látek, zato toxikománie je pohromou pro jednotlivce a je hospodářským a sociálním nebezpečím pro lidstvo. Strany podepisující tuto Úmluvu jsou si vědomy této pohromy a mají být učiněna opatření proti zneužívání omamných látek. Aby byla opatření účinná, musí být, koordinována a všeobecná a vyžaduje mezinárodní spolupráci. K realizaci těchto zásad byla dohodnuta právě Jednotná úmluva o omamných látkách.²⁵

5.3.2 Protokol o změnách Jednotné úmluvě o omamných látkách z roku 1971

Federální ministerstvo zahraničních věcí sdělilo ve Sdělení federálního ministerstva zahraničních věcí č. 458/1991 Sb., že 25. března 1972 byl v Ženevě sjednán Protokol o změnách Jednotné úmluvy o omamných látkách z roku 1961.

V preambuli Protokolu o změnách Jednotné úmluvy o omamných látkách se uvádí, že smluvní strany Protokolu, které posuzují ustanovení Jednotné úmluvy o omamných látkách z roku 1961, sjednané v New Yorku dne 30. března 1961, si přejí doplnit a změnit Úmluvu, se dohodly na znění tohoto Protokolu o změnách Jednotné úmluvy o omamných látkách z roku 1971.²⁶

²⁵ ČESKO. Vyhláška ministra zahraničních věcí č. 47/1965 Sb., o Jednotné úmluvě o omamných látkách. In *ASPI, Česká republika*. 2015, částka 127, s. 1.

²⁶ ČESKO. Sdělení federálního ministerstva zahraničních věcí č. 458/1991 Sb. In *ASPI, Česká republika*. 2015, částka 127, s. 1.

5.3.3 Úmluva o psychotropních látkách z roku 1971

Dne 21. února 1971 byla ve Vídni sjednána Úmluva o psychotropních látkách. K této Úmluvě byla dne 21. dubna 1989 vydána ministrem zahraničních věcí Vyhláška č. 62/1989 Sb., o Úmluvě o psychotropních látkách.

V preambuli Úmluvy o psychotropních látkách z roku 1971 se smluvní strany zavazují vést boj proti zneužívání těchto látek a nedovolenému obchodu s nimi. Strany mají na zřeteli, že přísná opatření jsou nutná k tomu, aby se používání těchto látek omezilo jen na oprávněné a to lékařské a vědecké účely. Aby opatření směřovaná k omezení zneužívání psychotropních látek byla účinná, musí být koordinována a všeobecně přijímána, kdy k tomuto účelu je zapotřebí mezinárodní úmluvy a tak se smluvní strany dohodly na znění této Úmluvy o psychotropních látkách.²⁷

5.3.4 Úmluva OSN proti nedovolenému obchodu s omamnými a psychotropními látkami z roku 1988

Dne 20. prosince 1988 byla ve Vídni sjednána Úmluva Organizace spojených národů proti nedovolenému obchodu s OPL. Jménem Československé socialistické republiky byla Úmluva podepsána v New Yorku dne 7. prosince 1989. K této Úmluvě bylo federálním ministerstvem zahraničních věcí vydáno Sdělení č. 462/1991 Sb. Smluvní strany této Úmluvy znepokojeny rozsahem nezákonné výroby, poptávky a obchodu s OPL, šířením nedovoleného obchodu s OPL mezi různými sociálními skupinami a zejména tím, že v mnohých oblastech světa jsou zneužívány děti jako konzumenti nedovolených omamných a psychotropních látek a jsou rovněž zneužívány při jejich nedovolené výrobě a obchodování, což představuje velké nebezpečí. Smluvní strany usilují odstranit základní příčiny zneužívání omamných a psychotropních látek, včetně nedovolené poptávky po těchto látkách, jakož i ohromné zisky plynoucí z tohoto nedovoleného obchodu. Smluvní strany uznávají potřebu posílit a doplnit opatření upravená Jednotnou úmluvou o omamných látkách z roku 1961 ve znění Protokolu z roku 1972 doplňujícího Jednotnou úmluvu o omamných látkách a Úmluvou o psychotropních látkách z roku 1971 ve snaze čelit závažnosti, rozsahu a složitosti nedovoleného obchodu s OPL a jeho vážným důsledkům a na základě tohoto uzavřely

²⁷ ČESKO. Vyhláška ministra zahraničních věcí č. 62/1989 Sb., o Úmluvě o psychotropních látkách. In *ASPI, Česká republika*. 2015, částka 127, s. 1.

tuto Úmluvu OSN proti nedovolenému obchodu s omamnými a psychotropními látkami.²⁸

5.3.5 Nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 273/2004 o prekursorech drog

V článku 1 je zakotveno, že toto nařízení stanoví harmonizovaná opatření pro kontrolu a sledování některých látek často používaných při nedovolené výrobě omamných nebo psychotropních látek uvnitř Společenství s cílem zabránit jejich zneužití.²⁹

5.4 Závazný pokyn policejního prezidenta k drogové problematice

V rámci odhalování a potírání drogové kriminality orgány činnými v trestním řízení, kam patří i policejní orgán, který je vázán zákonem č. 273/2008 Sb., o policii České republiky, pak spadá interní akt policejního prezidenta, konkrétně Závazný pokyn policejního prezidenta č. 26 ze dne 7. dubna 2011, kterým se zajišťuje jednotný postup Policie ČR při vyhledávání, odhalování, objasňování, prověřování, vyšetřování a dokumentaci protiprávního jednání souvisejícího s drogovou kriminalitou.

Za tímto účelem, v tomto závazném pokynu, policejní prezident stanovil mimo výkladu pojmů i popis činností jednotlivých útvarů a složek Policie ČR přicházejících při svých činnostech do styku s drogovou problematikou. Takto je vymezena činnost Služby kriminální policie a vyšetřování po linii TOXI a to u útvarů s celorepublikovou působností - NPC, na krajských úrovních je pak vymezena činnost odboru obecné kriminality, na okresních úrovních je to činnost oddělení obecné kriminality. Tyto útvary z logiky věci pochopitelně nemohou být jedinými, kdo při své činnosti přijde do styku s drogovou problematikou a tak je dále vymezena i činnost Oddělení kriminalistické techniky územního odboru služby kriminální policie a vyšetřování krajských a městských ředitelství Policie ČR a Odbory kriminalistické techniky a expertiz krajských ředitelství Policie ČR. Další popis činností se týká služby pořádkové, dopravní, cizinecké policie a integrovaných operačních středisek krajských ředitelství policie.

²⁸ ČESKO. Sdělení federálního ministerstva zahraničních věcí č. 462/1991 Sb. In *ASPI, Česká republika*. 2015, částka 127, s. 1.

²⁹ ČESKO. Nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 273/2004, o prekursorech drog. In *ASPI, Česká republika*. 2015, částka 127, s. 1.

Tímto závazným pokynem policejního prezidenta je stanovena i činnost jednotlivých policistů, kde jsou uvedena specifika takových úkonů, jako jsou podání vysvětlení jednotlivých osob, úkony omezující osobní svobodu osob drogově závislých a manipulace se zajištěnými věcnými důkazy. V poslední řadě je to spolupráce zejména s místně příslušnými celními orgány, Vězeňskou službou ČR, s vojenskými správami, s Bezpečnostní informační službou, se zdravotnickými zařízeními a s dalšími orgány státní správy a samosprávy. Pro zpětnou možnost kontroly efektivnosti protidrogové politiky jsou to hlásná povinnost a hlášení v elektronické podobě National Focal Point. Jedná se o elektronické hlášení, zasílané odděleními obecné kriminality nadřízeným odborným pracovištím a NPC. Odborná pracoviště pak spolupracují s NPC na sběru dat v souvislosti s hodnocením úspěšnosti policie v oblasti odhalování drogové kriminality.³⁰

Tyto informace a data jsou následně využívána NPC při tvorbě Výročních zpráv NPC na jednotlivé roky.

6 Protidrogová politika

Protidrogová politika České republiky je realizována na národní, krajské a místní úrovni a je zapojena pochopitelně i do mezinárodní spolupráce. Jedná se o soubory preventivních opatření, a to i na úrovni vzdělávacích, léčebných, sociálních, kontrolních opatření a vymáhání práva, které mají snižovat zdravotní, sociální a další rizika, která s sebou užívání OPL přináší.

6.1 Protidrogová politika na úrovni vlády

V roce 1993 byla vytvořena Meziresortní protidrogová komise Dohodou o spolupráci ve věcech ochrany před OPL mezi osmi věcně příslušnými ministry. Tím byla stanovena koordinace protidrogové politiky na úrovni vlády České republiky. V roce 2002 byla Meziresortní protidrogová komise přejmenována na Radu vlády pro koordinaci protidrogové politiky. Zároveň bylo v sekretariátu Rady vlády pro koordinaci protidrogové politiky zřízeno Národní monitorovací středisko pro drogy a závislosti, které je součástí mezinárodní sítě monitorovacích středisek nazývaných Reitox (Evropské monitorovací centrum pro drogy a drogové závislosti).

³⁰ Interní materiály Policie České republiky.

V roce 2007 se Rada vlády pro koordinaci protidrogové politiky rozšířila o zástupce Asociace krajů České republiky, o zástupce Společnosti pro návykové nemoci České lékařské společnosti Jana Evangelisty Purkyně a o zástupce nestátních organizací zabývajících se prevencí a léčbou drogových závislostí. V roce 2011 se Rada vlády pro koordinaci protidrogové politiky rozšířila o dalšího člena – experta jmenovaného předsedou Rady vlády pro koordinaci protidrogové politiky.

Vláda České republiky poté v roce 2014 rozšířila okruh protidrogové politiky o problematiku legálních návykových látek a hazard. Tímto se Česká republika připojila k moderní evropské protidrogové politice. Spolu s tímto rozhodnutím došlo k rozšíření Rady vlády pro koordinaci protidrogové politiky o ministerstvo zemědělství, ministerstvo průmyslu a obchodu a Českou asociaci adiktologů (adiktologie – věda zabývající se výzkumem, léčbou a prevencí závislostí).³¹

Jednou z dalších činností Rady vlády pro koordinaci protidrogové politiky je i vydávání různých publikací, mezi které patří např.:

- Drogy a drogové závislosti: Propojování výzkumu, politiky a praxe od autora Richarda Hartnolla.

- Informace pro tvůrce drogové politiky o účinnosti substituční léčby závislosti na opiátech.³²

- Národní strategie protidrogové politiky na různá období, která analogicky vychází při respektování zásad subsidiarity a proporcionality zakotvených ve smlouvách Evropské unie z Protidrogové strategie Evropské unie.³³

6.1.1 Národní strategie protidrogové politiky na období 2010 až 2018

Tato Národní strategie protidrogové politiky na období 2010 až 2018 byla dne 10. května 2010 schválena usnesením vlády č. 340/2010 a navazuje na Národní strategii protidrogové politiky na období 2005 až 2009.³⁴

³¹Rada vlády pro koordinaci protidrogové politiky [online]. Praha : Vláda České republiky, 2015 [cit. 2015-12-01]. Dostupné z WWW: <<http://www.vlada.cz/cz/ppov/protidrogova-politika/protidrogova-politika-72746/>>.

³²VERSTER, A., BUNING, E. *Informace pro tvůrce drogové politiky o účinnosti substituční léčby závislosti na opiátech*. Praha : Úřad vlády České republiky, 2003, 38 s.

³³RADA EVROPSKÉ UNIE. *Protidrogová strategie EU na období 2005 - 2012*. Praha : Úřad vlády České republiky, 2005, s. 6.

V současné Národní strategii protidrogové politiky na období 2010 až 2018 se uvádí, že v případě experimentálního užívání drog došlo k zastavení nárůstu mezi mladými lidmi, nicméně na vysokých hodnotách, zejména v užívání konopných drog vykazuje ČR nejvyšší míry užívání v Evropě. Ani u dospělé populace České republiky nedošlo k zastavení nárůstu užívání drog, spotřeba nelegálních drog vzrostla. Nepodařilo se snížit dostupnost nejčastěji užívaných drog v obecné populaci, zejména konopných drog.

Z velké části se Národní strategie protidrogové politiky na období 2010 až 2018 zabývá problémem tzv. legálních drog a to zejména užíváním alkoholických nápojů v ČR a nepříznivými zdravotními a sociálními dopady tohoto užívání. Podle výsledků hodnocení Národní strategie protidrogové politiky v období 2005 až 2009 se dosud nepodařilo plně začlenit problematiku legálních drog, což se projevuje nepřehledností koordinačních mechanismů v oblasti legálních drog, nižší dostupností dat o alkoholu a tabáku nebo nedostatečně zakotvenou sítí a spektrem služeb určených uživatelům legálních drog. Do Národní strategie protidrogové politiky na období 2010 až 2018 také spadá hazardní hraní, neboť jsou zřejmé významné negativní dopady hazardního hraní na společnost České republiky, zejména jeho nejproblémovějších forem a s tím spojených zdravotních a sociálních dopadů. Ukázala se také souvislost hazardního hraní s užíváním návykových látek.

Vláda České republiky uznala, že jediný vyvážený komplexní přístup, který je účinný při řešení problémů spojených s užíváním návykových látek a problémovým hráčstvím, je takový, který vychází z celospolečenské, meziresortní, mezioborové a mezisektorové spolupráce. Musí být založen na výzkumem podloženém uplatňování tří základních strategií protidrogové politiky. Těmito strategiemi jsou:

- a) snižování nabídky návykových látek, prováděné kontrolou prodeje a distribuce legálních drog a potlačování nezákonné výroby a distribuce nelegálních drog a zákonná regulace dostupnosti hazardních her a snížení jejich rizikovitosti,
- b) snižování poptávky po návykových látkách a výskytu problémových forem hazardního hraní pomocí primární prevence, léčby a sociálního začleňování uživatelů,

³⁴ÚŘAD VLÁDY ČESKÉ REPUBLIKY. *Národní strategie protidrogové politiky na období 2005 až 2009*. Praha, 2005.

- c) snižování rizik spojených s užíváním návykových látek a s hazardním hraním.³⁵

6.1.2 Národní monitorovací středisko pro drogy a závislosti

Národní monitorovací středisko pro drogy a závislosti bylo zřízeno v sekretariátu Rady vlády pro koordinaci protidrogové politiky v roce 2002 a je součástí Evropského monitorovacího centra pro drogy a drogové závislosti.

Národní monitorovací středisko pro drogy a závislosti je pracovištěm pro sběr, analýzu, interpretaci a distribuci dat o drogách a závislostech v České republice. Součástí Národního monitorovacího centra pro drogy a závislosti je několik pracovních skupin, kdy každá z nich se zabývá jiným tématem drogové problematiky a politiky a tématem hazardních her. Jsou to např. Pracovní skupina pro metamfetamin, Pracovní skupina - Infekční nemoci spojené s nelegálním užíváním drog, Pracovní skupina – Populační a školské průzkumy o postojích k užívání drog a další pracovní skupiny. Jednou z dalších činností Národního monitorovacího střediska pro drogy a závislosti je z pověření vlády České republiky a Evropského monitorovacího centra pro drogy a drogové závislosti vydávání Výroční zprávy ve věcech drog v České republice, které každoročně předkládá pro informaci vládě České republiky, Radě vlády pro koordinaci protidrogové politiky a Evropskému monitorovacímu centru pro drogy a drogovou závislost. Konkrétně to byly Výroční zprávy ve věcech drog v České republice pro rok 2001, 2002, 2003, 2004, 2005, 2006, 2007, 2008, 2009, 2010, 2011, 2012 a 2013. Pro rok 2014 to pak byla Výroční zpráva o hazardním hraní v České republice v roce 2014.³⁶

6.2 Protidrogová politika na regionální úrovni

Na regionální úrovni se poté protidrogová politika odehrává skrze krajské protidrogové komise, kde byla ustanovena funkce krajských a místních protidrogových koordinátorů. Na této úrovni je protidrogová politika součástí krajských strategických dokumentů. Vzhledem k zaměření této bakalářské práce a to na drogovou problematiku a její příčiny na Chebsku, je třeba se zaměřit na drogovou politiku Karlovarského kraje, kam Cheb jako okresní město spadá.

³⁵ÚŘAD VLÁDY ČESKÉ REPUBLIKY. *Národní strategie protidrogové politiky na období 2010 až 2018* [online]. Praha : Sekretariát Rady vlády pro koordinaci protidrogové politiky, 2010 [cit. 2015-11-30]. Dostupné z WWW: <http://www.vlada.cz/assets/ppov/protidrogova-politika/strategie_revize.pdf>.

³⁶Národní monitorovací středisko pro drogy a závislosti [online]. Praha : Úřad vlády ČR, 2015 [cit. 2015-12-01]. Dostupné z WWW: <<http://www.drogy-info.cz/nms/o-nas/>>.

6.2.1 Protidrogová politika – Karlovarský kraj

Na Krajském úřadu Karlovarského kraje byl zřízen odbor sociálních věcí, kam spadá i protidrogová politika kraje. Na odboru sociálních věcí se nachází protidrogový koordinátor a manažer prevence kriminality. Náplní práce protidrogového koordinátora je:

- stanovovat směry a zásady protidrogové politiky v rámci kraje,
- zajišťovat odbornou agendu ve výkonu protidrogové politiky kraje,
- podílet se na tvorbě, realizaci a vyhodnocování plnění materiálů kraje z oblasti protidrogové politiky,
- vykonávat funkci tajemníka Krajské protidrogové komise,
- koordinovat činnost subjektů působících v kraji v oblasti protidrogové politiky, poskytovat metodickou a konzultační činnost obcím a spolupracujícím subjektům v kraji,
- zpracovávat výroční zprávu o realizaci protidrogové politiky kraje za příslušný rok,
- spolupracovat s ústředními orgány státní správy a s Radou vlády pro koordinaci protidrogové politiky,
- vytvářet a aktualizovat databázi subjektů působících v oblasti protidrogové politiky na úrovni kraje.³⁷

Na Krajském úřadu Karlovarského kraje se nachází také Krajská protidrogová komise, jejímž tajemníkem je právě protidrogový koordinátor. V současné době jím je Ing. Bc. Šárka Benešová, která kromě funkce protidrogového koordinátora vykonává na Krajském úřadu Karlovarského kraje ještě funkci manažera prevence kriminality. Kromě Krajské protidrogové komise zde dále byly zřízeny pracovní skupiny pro realizaci protidrogové politiky v kraji.

³⁷ *Náplň činnosti protidrogového koordinátora, manažera prevence kriminality* [online]. Karlovarský kraj, 2015 [cit. 2015-12-01]. Dostupné z WWW: <http://www.kr-karlovarsky.cz/krajsky-urad/odbory/Stranky/socialni/soc_protidrognapl.aspx>.

Pochopitelně protidrogová politika Karlovarského kraje vychází z konceptu, který je nyní zakotven v dokumentu - Krajská protidrogová strategie Karlovarského kraje na léta 2013 – 2016.

V tomto dokumentu je uvedeno, že se neustále snižuje věk uživatelů drog, s čímž je spojena i vyšší míra majetkové trestné činnosti, kterou si konzumenti drog zajišťují finanční prostředky na nákup drog.

V dokumentu Krajská protidrogová strategie Karlovarského kraje na léta 2013 – 2016 je dále uvedeno, že sousedství s Německem má zanedbatelný význam na stav drogové scény v Karlovarském kraji. Němci zde nakupují drogy občasně a v malém množství.

Souhrnem lze uvést, že Krajská protidrogová strategie Karlovarského kraje na léta 2013 – 2016 se zaobírá:

- a) Vývojem a stavem drogové scény v Karlovarském kraji v období 2008 – 2011 a to oblastí alkoholu, tabáku, nelegálních drog, infekčními onemocněními v souvislosti s užíváním drog, třemi věznicemi v Karlovarském kraji, jako bezdrogovými zónami, dále cizinci a národnostními menšinami v souvislosti s užíváním drog, sítí služeb pro uživatele drog a finančním zajištěním aktivit protidrogové prevence.
- b) Vizemi, přístupy a principy Karlovarského kraje v oblasti protidrogové politiky.
- c) Akčním plánem, který obsahuje primární prevenci, snižování rizik v souvislosti s užíváním drog, léčbou a resocializací uživatelů OPL a koordinací aktivit protidrogové politiky.³⁸

Na konci každého kalendářního roku pak protidrogový koordinátor Karlovarského kraje zpracuje Výroční zprávu o realizaci protidrogové politiky, která je projednána Krajskou protidrogovou komisí.

³⁸*Krajská protidrogová strategie na léta 2013 - 2016*[online]. Karlovarský kraj, 2015 [cit. 2015-12-01]. Dostupné z WWW: <http://www.kr-karlovarsky.cz/krajsky-urad/cinnosti/Stranky/socialni/seznam/protidrog_polit.aspx>.

6.2.2 Protidrogová politika v okrese Cheb

V okrese Cheb se nacházejí tři obce s rozšířenou působností. Jsou to Aš, Cheb a Mariánské Lázně. Ve všech třech městech jsou to pak Městské úřady, které mají co dočinění s protidrogovou politikou. Ani v jednom z těchto měst není na Městském úřadě ustanoven protidrogový koordinátor. Pro zajímavost lze uvést, že v Karlovarském kraji jsou místní drogoví koordinátoři ustanoveni pouze v Kraslicích, Sokolově a Ostrově. Tedy pouze ve třech obcích s rozšířenou působností ze sedmi. V Aši, Chebu a Mariánských Lázních jsou ustanoveni kontaktní pracovníci pro otázky ve věcech drog. Žádná z těchto tří obcí s rozšířenou působností nemá upravenou protidrogovou politiku obce samostatným koncepčním dokumentem. Všichni tyto kontaktní pracovníci pro otázky drog však spolupracují s protidrogovým koordinátorem Karlovarského kraje. Jejich činností je zejména udržení kontaktu s neziskovými organizacemi, které v kraji poskytují sociální služby v oblasti primární, sekundární a terciární prevence problematiky užívání návykových látek.

Nutno uvést, že Městský úřad v Aši zpracovával za rok 2014 závěrečnou zprávu o realizaci protidrogové politiky v městě Aš. Městský úřad v Chebu nemá zpracován samostatný koncepční dokument o problematice užívání drog. Problematika je okrajově řešena v Koncepci prevence kriminality města Cheb na léta 2013 – 2016. Skupina prevence kriminality a protidrogové politiky zřízena na Městském úřadě v Chebu, funguje od roku 2008 a řídí se Krajskou protidrogovou strategií na léta 2013 – 2016. Obec Mariánské Lázně činnost kontaktního pracovníka pro oblast protidrogové prevence za rok 2014 vůbec nezhodnotila.³⁹

7 Analýza stavu, struktury a dynamiky drogové kriminality v České republice

Kompletní zpracování statistik a to jak pro celé území České republiky, tak území Karlovarského kraje a následně okresu Cheb, pro potřeby analýzy stavu, struktury a dynamiky drogové kriminality, je zpracováno ve Výročních zprávách NPC. Tyto Výroční zprávy NPC jsou vydávány jednou ročně a to vždy jako sumarizace

³⁹BENEŠOVÁ, Š. *Výroční zpráva o realizaci protidrogové politiky Karlovarského kraje za rok 2014* [online], Karlovy Vary : Krajský úřad Karlovarského kraje, Odbor sociálních věcí, 2015 [cit. 2015-12-01]. Dostupné z WWW: <http://www.kr-karlovarsky.cz/krajsky-urad/cinnosti/Stranky/socialni/seznam/protidrog_polit.aspx>.

drogové kriminality celého kalendářního roku. Poslední Výroční zpráva NPC je vydaná za rok 2014.

Za účelem provedení analýzy stavu, struktury a dynamiky drogové kriminality je pro účely této bakalářské práce vycházeno ze statistických údajů Výroční zprávy NPC pro rok 2007, 2008, 2009, 2010, 2011, 2012, 2013 a 2014.⁴⁰ Toto období je pak vybráno i z důvodů zavedení policejního informačního systému Evidence trestních řízení, který je funkční od roku 2007 a který bude následně využit k provedení analýzy drogových trestných spisů v okrese Cheb.

7.1 Realizované drogové případy v ČR

Výstupem analýzy celorepublikové statistiky drogové kriminality v období od roku 2007 až do roku 2014, je ukazatel počtu realizovaných případů drogové kriminality na území České republiky (viz. tabulka 1). Z této analýzy vyplývá, že počet těchto drogových případů každoročně stoupá a to v období let 2007 –2010 se počet případů zvedá zhruba o 100 ročně. Od roku 2010 do roku 2012 se počet případů zvedá zhruba o 200 ročně. K velkému nárůstu dochází v období mezi rokem 2012 a 2013, kdy dochází k prudkému nárůstu úspěšných realizací a to o 778 případů oproti roku 2012. V posledním období a to od roku 2013 do roku 2014 došlo k nárůstu o dalších 347 případů. Je zjevné, že od roku 2007 do roku 2014 došlo k celkovému nárůstu realizované drogové kriminality o 1871 případů, což je více než dvojnásobek oproti roku 2007. Tato skutečnost svědčí o stoupajícím zájmu o drogy ze strany uživatelů a tím spojené větší produkci a výrobě drog a o kvalitnější a efektivnější práci policejního orgánu.

⁴⁰ Interní materiály Policie České republiky.

Tabulka 1: Realizace drogových případů v období let 2007 – 2014 v ČR.⁴¹

	počet realizací drogových případů	neznámý pachatel	obviněných osob
2007	1717	99	2031
2008	1887	73	2326
2009	1961	92	2340
2010	2049	143	2529
2011	2267	105	2763
2012	2463	120	3084
2013	3241	308	3722
2014	3588	491	3931

Počty obviněných osob pro porušení zákona pak každoročně stoupají. V roce 2014 je o 1900 obviněných osob více než v roce 2007. Od roku 2007 do roku 2014 došlo k obvinění celkem 22 726 osob pro drogové trestné činy. Statistické vykazování položky „neznámý pachatel“ pak znamená, že policejním orgánem byla prověřována drogová kauza, u které se nepodařilo obvinít konkrétní osobu z drogové trestné činnosti. Věc byla tedy ukončena odložením podle ust. § 159a odst. 5 zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním ve znění pozdějších právních předpisů (dále jen „trestní řád“ nebo „TŘ“).

Takto bývají nejčastěji realizované varny pervitinu, nebo pěstírny konopí, kde se při realizaci nepodaří zadržet a obvinít konkrétní osobu. Dále jsou to případy například dealerů drog, kde se v průběhu prověřování nepodaří řádně zadokumentovat skutečnosti opravňující policejní orgán k tomu, že byl spáchán trestný čin, který spáchala konkrétní osoba a policejní orgán tak nemůže proti této osobě zahájit trestní stíhání dle ust. § 160 TŘ.

7.2 Index drogové kriminality v ČR

Pro vytvoření snadnější představy o drogové kriminalitě v ČR je potom nutné stanovit, z celkového počtu realizovaných drogových případů v ČR, index drogové kriminality. Tento index drogové kriminality je vypočítán z celkového počtu realizovaných drogových případů v ČR pro jednotlivé roky 2007 až 2014, vydělený celkovým počtem obyvatel v ČR v každém z těchto roků. Výsledek je vynásobený číslem 100.000. Tímto dostáváme index drogové kriminality, tj. číslo, udávající počet drogové trestné činnosti na každých 100.000 obyvatel v ČR (viz. tabulka 2).

⁴¹Vlastní. Interní materiály Policie České republiky – NPC.

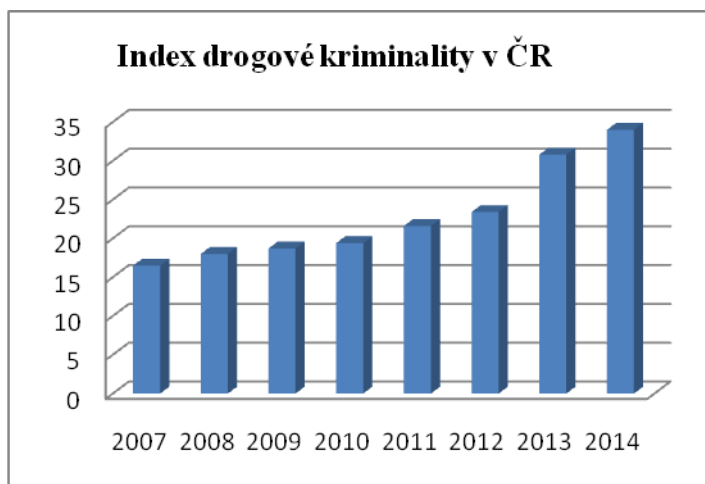
Pro potřeby stanovení indexu kriminality bylo vycházeno z celkového počtu obyvatel v ČR pro jednotlivé roky, kdy tento údaj je dostupný ve statistických údajích veřejné databáze na internetových stránkách Českého statistického úřadu.⁴²

Tabulka 2: Index drogové kriminality v ČR.⁴³

	počet realizací drogových případů	celkový počet obyvatel v ČR	index drogové kriminality
2007	1717	10 381 130	16,5
2008	1887	10 467 542	18
2009	1961	10 506 813	18,7
2010	2049	10 532 770	19,4
2011	2267	10 505 445	21,6
2012	2463	10 516 125	23,4
2013	3241	10 512 419	30,8
2014	3588	10 538 275	34

Z těchto údajů, indexu drogové kriminality pro jednotlivé roky, vyplývá, že každoročně stoupá v ČR zatížitelnost obyvatel drogovou trestnou činností. V roce 2014 je tato zátěž už více než dvojnásobná oproti roku 2007 (viz. graf 1).

Graf 1: Nárůst indexu drogové kriminality v ČR.⁴⁴

7.3 Specifikace obviněných osob z drogových trestných činů

V rámci realizovaných případů drogové kriminality, došlo následně policejním orgánem k zahájení trestního stíhání dle ust. § 160 TŘ u konkrétních osob pro konkrétní

⁴²Český statistický úřad [online]. Praha, 2016 [cit. 2016-03-13]. Dostupné z WWW: <<https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf>>.

⁴³Vlastní.

⁴⁴Vlastní.

trestný čin drogové specifikace. Postavení takové osoby po zahájení trestního stíhání je obviněný.

Obviněné je u drogových trestných činů potom zajímavé sledovat a rozdělit podle pohlaví a věku (viz. tabulka 3). S přímo rostoucím počtem obviněných roste také počet dospělých mužů a dospělých žen, přičemž muži se dopouštějí drogové trestné činnosti více než ženy. Z celkového počtu obviněných osob je v období let 2007 až 2014 85% mužů a 15% žen. Pozitivně pak vychází rozdělení podle věku, kdy mladiství, proviněni za své protiprávní jednání, se v průběhu let 2007 – 2014 drží stále v průměru zhruba kolem 100 osob v každém roce a to vzhledem k rostoucímu počtu realizovaných drogových případů je sestupná tendence. Ještě lépe z tohoto vycházejí nezletilí, kdy jejich počty, s výjimkou roku 2008, v poměru k počtu realizovaných případů neustále každoročně klesají. V tomto období pak po zaokrouhlení vychází z celkového počtu obviněných osob průměrně 94% dospělých osob, 4% mladistvých a 2% nezletilých.

Tabulka 3: Specifikace obviněných osob v ČR.⁴⁵

	celkový počet obviněných	muži	ženy	dospělí	mladiství	nezletilí
2007	2031	1744	287	1879	114	38
2008	2326	1993	333	2104	162	60
2009	2340	1978	362	2214	83	43
2010	2529	2168	361	2391	101	37
2011	2763	2360	403	2604	115	44
2012	3084	2648	436	2946	104	34
2013	3722	3183	539	3575	107	40
2014	3931	3320	611	3808	103	20

Porovnání obviněných osob v České republice pro drogové trestné činy z pohledu národnosti ukazuje, že v období let 2007 až 2014 došlo k celkovému obvinění 22 726 osob. Z tohoto počtu obviněných je pak 89% obviněných osob české národnosti, 6% obviněných osob vietnamské národnosti a 5% obviněných osob ostatních národností (viz. tabulka 4).

⁴⁵Vlastní. Interní materiály Policie České republiky – NPC.

Tabulka 4: Obviněné osoby dle národností v ČR.⁴⁶

	národnosti			celkový počet obviněných
	česká	vietnamská	ostatní	
2007	1901	29	101	2031
2008	2127	119	80	2326
2009	2144	131	65	2340
2010	2192	204	133	2529
2011	2447	192	124	2763
2012	2657	283	144	3084
2013	3301	218	203	3722
2014	3460	237	194	3931

7.4 Množství zadržených vybraných OPL v České republice

Statistika zadržených omamně psychotropních látek v České republice opět vychází z jednotlivých Výročních zpráv NPC. Tato čísla jsou do jisté míry alarmující, neboť v těchto Výročních zprávách jde jen o registrovanou drogovou kriminalitu a nikoli o skutečnou. Je až s podivem, že v období osmi let bylo zadrženo cca na 204 kg metamfetaminu, 2,5 kg amfetaminu, 3 273 kg marihuany, 62 kg hašiše, 303 kg heroinu a 132 kg kokainu. Vezmeme-li v úvahu, že celkový počet skutečné drogové kriminality bude mnohem větší, jsou tato čísla velmi vysoká.

Z provedené analýzy (viz. tabulka 5) vyplývá, že neustále dochází k nárůstu množství zadrženého metamfetaminu, amfetaminu, cannabisu a hašiše. U drog, jako je heroin a kokain, počty těchto zadržených látek neustále kolísají. Děje se tak v souvislosti spojené s cenou těchto drog, kdy tyto drogy jsou označovány jako „drogy bohatých“. Průměrnému uživateli OPL jsou obtížně finančně dostupné.

Tabulka 5: Množství zadržených OPL v ČR.⁴⁷

	metamfetamin	amfetamin	cannabis	hašiš	heroin	kokain
2007	5.987 (g)	29 (g)	122.124 (g)	387 (g)	20.333 (g)	37.588 (g)
2008	3.799 (g)	2 (g)	392.527 (g)	697 (g)	46.302 (g)	7.631 (g)
2009	3.596 (g)	10 (g)	171.800 (g)	12.499 (g)	31.258 (g)	12.904 (g)
2010	21.301 (g)	52 (g)	277.988 (g)	9.354 (g)	30.453 (g)	14.162 (g)
2011	18.467 (g)	1.239 (g)	440.780 (g)	2.431 (g)	4.730 (g)	10.456 (g)
2012	31.901 (g)	505 (g)	563.335 (g)	20.532 (g)	7.576 (g)	8.050 (g)
2013	69.137 (g)	366 (g)	735.362 (g)	1.321 (g)	5.046 (g)	35.788 (g)
2014	50.238 (g)	442 (g)	569.564 (g)	14.852 (g)	156.810 (g)	5.406 (g)
celkem	204.426 (g)	2.645 (g)	3. 273.480 (g)	62.083 (g)	302.508 (g)	131.985 (g)

⁴⁶Vlastní. Interní materiály Policie České republiky – NPC.

⁴⁷Vlastní. Interní materiály Policie České republiky – NPC.

8 Analýza stavu, struktury a dynamiky drogové kriminality v okrese Cheb

K počtu realizovaných drogových případů, struktuře a dynamice drogové kriminality v okrese Cheb je vhodné provést analýzu statistiky vycházející opět z Výročních zpráv NPC. Pro jednotnost a možné následné porovnání rozdílností struktury, dynamiky a stavu drogové kriminality dle teritoria, je zájmové období zaměřeno na léta 2007 až 2014, jak tomu bylo v kapitole 7. Analýza stavu, struktury a dynamiky drogové kriminality v České republice a je opět stanoven index drogové kriminality v okrese Cheb.

8.1 Realizované drogové případy v okrese Cheb

Na základě hlášené povinnosti policistů zařazených u Policie ČR na Územním odboru Cheb – 1. oddělení obecné kriminality, problematika TOXI a následného využití elektronického hlášení National Focal Point odborem obecné kriminality na Krajském Karlovarském ředitelství Policie ČR, zasílaného přímo NPC, se reálné počty stavu, struktury a dynamiky drogové kriminality nacházejí ve statistických údajích Výročních zpráv NPC na jednotlivé roky. Jejich analýzou pak bylo zjištěno, že od roku 2007 každoročně dochází ke zvyšování počtu realizovaných drogových případů. Stejně tak každoročně roste počet obviněných osob pro konkrétní drogové trestné činy, přičemž neobjasněných drogových případů, tj. takových, kde se nepodařilo zjistit konkrétní osobu, proti které by bylo zahájeno trestní stíhání, je minimálně. Od roku 2007 do roku 2014 byly v okrese Cheb pouze tři neobjasněné drogové případy ze všech realizovaných drogových případů (viz. tabulka 6).

Ve Výroční zprávě NPC pro rok 2009 sice chybí údaj o počtu realizací drogových případů v okrese Cheb, ale uvádí se zde údaj o počtu realizovaných případů v Karlovarském kraji, kdy je to 115 realizací, 142 obviněných osob a žádný neobjasněný případ. Pro stanovení počtu realizovaných drogových případů v okrese Cheb budeme vycházet z tohoto krajského údaje.

Karlovarský kraj se teritoriálně skládá ze třech okresů. Je to okres Karlovy Vary, okres Sokolov a okres Cheb. Celý Karlovarský kraj má 304 644 obyvatel, z toho 30% obyvatel žije v okrese Cheb, 30% obyvatel žije v okrese Sokolov a 40% obyvatel žije v okrese Karlovy Vary. Pro potřeby této bakalářské práce tedy bude postačovat statistický údaj realizovaných drogových případů pro Karlovarský kraj a následně

vynásobený číslem 0,3 (tj. 30%) pro okres Cheb. Je to hodnota orientační, ale s přihlédnutím k provedení následné analýzy drogových trestných spisů v okrese Cheb, dostačující ke zjištění možných rozdílů stavu, struktury a dynamiky drogové kriminality v České republice a v okrese Cheb.

Na základě tohoto propočtu se dostáváme k číslu 35 realizovaných drogových kauz a 43 obviněných osob v okrese Cheb pro drogovou trestnou činnost v roce 2009.

V celém zhodnocovaném období let 2007 až 2014 došlo v okrese Cheb celkem ke 223 realizacím drogových případů, při nichž došlo k následnému obvinění 288 osob z drogové trestné činnosti.

Tabulka 6: Realizované drogové případy v okrese Cheb.⁴⁸

Cheb	počet realizací drogových případů	neznámý pachatel	obviněných osob
2007	10	1	11
2008	25	1	30
2009	35	0	43
2010	32	0	39
2011	28	0	29
2012	34	0	39
2013	36	1	54
2014	23	0	43
celkem	223	3	288

8.2 Index drogové kriminality v okrese Cheb

Index drogové kriminality je vypočítán z celkového počtu realizovaných drogových případů v okrese Cheb pro jednotlivé roky 2007 až 2014, vydělený celkovým počtem obyvatel tohoto okresu pro jednotlivé roky. Výsledek je vynásobený číslem 100.000. Tímto dostáváme index drogové kriminality, tj. číslo, udávající počet drogové trestné činnosti na každých 100.000 obyvatel v tomto okrese (viz. tabulka 7).

Pro potřeby stanovení indexu kriminality bylo vycházeno z celkového počtu obyvatel v okrese Cheb pro jednotlivé roky, kdy tento údaj je dostupný ve statistických údajích veřejné databáze na internetových stránkách Českého statistického úřadu.⁴⁹

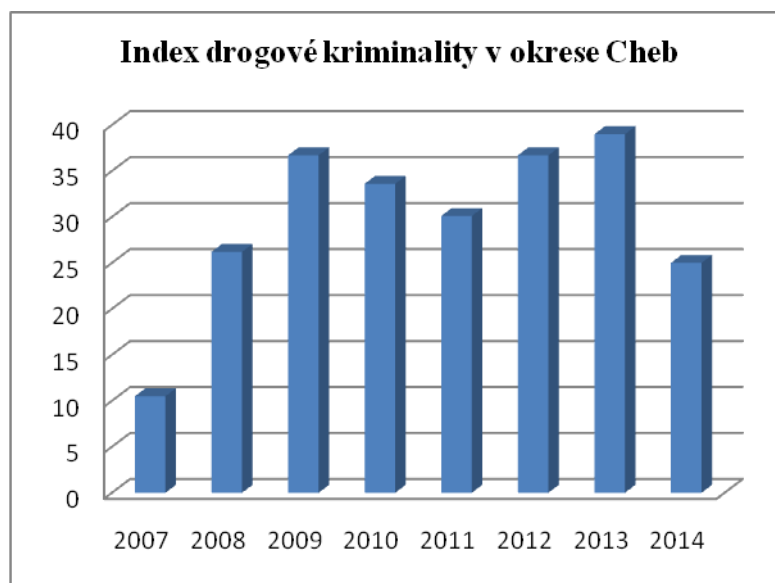
⁴⁸Vlastní. Interní materiály Policie České republiky – NPC.

Tabulka 7: Index drogové kriminality v okrese Cheb.⁵⁰

Cheb	počet realizací drogových případů	celkový počet obyvatel okresu Cheb	index drogové kriminality
2007	10	95 203	10,5
2008	25	95 452	26,2
2009	35	95 301	36,7
2010	32	95 321	33,6
2011	28	92 989	30,1
2012	34	92 557	36,7
2013	36	92 311	39
2014	23	92 019	25

V období let 2007 až 2014 index drogové kriminality v okrese Cheb značně kolísá. Nejvíce byla pak populace tohoto okresu zatížena drogovou kriminalitou v letech 2009, 2012 a 2013, kdy připadlo více než 36 drogových případů na každých 100.000 obyvatel (viz. graf 2).

Graf 2: Index drogové kriminality v okrese Cheb.⁵¹

⁴⁹Český statistický úřad [online]. Praha, 2016 [cit. 2016-03-13]. Dostupné z WWW: <<https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf>>.

⁵⁰Vlastní.

⁵¹Vlastní.

8.3 Specifikace obviněných osob z drogových trestných činů v okrese Cheb

V současné době není dostupná statistická informace, která by blíže specifikovala a charakterizovala obviněné osoby dle pohlaví, věku a národnosti v okrese Cheb. Existují pouze takové údaje vypovídající o charakteristice obviněných v Karlovarském kraji. Pro potřeby této bakalářské práce lze ale předpokládat, že specifikace obviněných osob z drogových trestných činů bude v celém Karlovarském kraji velmi obdobná až shodná.

V Karlovarském kraji je v období let 2007 až 2014 průměrný počet obviněných osob z drogových trestných činů 149 obviněných osob ročně. Ženy všeobecně páchají drogovou trestnou činností v menší míře než muži. Z celkového počtu obviněných osob je v průměru 84% mužů a 16% žen. Průměrný počet dospělých osob je pak 96% z celkového počtu obviněných, průměrný počet mladistvých jsou 3% a pouze 1% z celkového počtu obviněných je nezletilých (viz. tabulka 8).

Tabulka 8: Specifikace obviněných osob v Karlovarském kraji.⁵²

	celkový počet obviněných	muži	ženy	dospělí	mladiství	nezletilí
2007	167	136	31	162	5	0
2008	211	188	23	193	15	3
2009	142	není	není	není	není	není
2010	104	94	10	95	7	2
2011	118	98	10	116	2	0
2012	129	111	18	126	0	3
2013	163	135	28	158	5	0
2014	158	124	34	155	1	2

Porovnání obviněných osob v okrese Cheb z pohledu národností ukazuje, že poměr obviněných osob české národnosti vůči obviněným osobám ostatních národností je markantně vyšší. Z celkového počtu obviněných osob je potom 77% osob české národnosti, 19% osob vietnamské národnosti a 4% osob ostatních národností (viz. tabulka 9). Pro další potřeby této bakalářské práce pak předpokládáme, že poměr obviněných osob dle národností v Karlovarském kraji bude shodný s poměrem obviněných osob dle národností v okrese Cheb.

⁵²Vlastní. Interní materiály Policie České republiky – NPC.

Tabulka 9: Obviněné osoby dle národnosti v Karlovarském kraji.⁵³

	národnost česká	národnost vietnamská	národnost ostatní	celkový počet obviněných
2007	147	12	8	162
2008	174	30	7	211
2009	není	není	není	142
2010	68	34	2	104
2011	89	26	3	118
2012	92	36	1	129
2013	128	24	11	163
2014	122	27	9	158

8.4 Množství zadržených vybraných OPL v okrese Cheb

I při provedení analýzy zadržených vybraných omamně psychotropních látek v okrese Cheb, musíme vycházet z jediných existujících a dostupných údajů o zadržených OPL a to v celém Karlovarském kraji. Pro potřeby této bakalářské práce tedy bude opět postačovat statistický údaj pro Karlovarský kraj, vycházející z jednotlivých Výročních zpráv NPC pro jednotlivé roky a následně vynásobený číslem 0,3. Toto odpovídá 30% počtu osob žijících v okrese Cheb, z celkového počtu populace žijící v Karlovarském kraji.

Od roku 2007 do roku 2014 bylo v Karlovarském kraji zadrženo 18 826 gramů metamfetaminu, 84 152 gramů cannabisu, 7 gramů hašiše a 2 792 gramů heroinu. Pro okres Cheb, to dle shora uvedeného schématu představuje 5 648 gramů metamfetaminu, 25 246 gramů cannabisu, 2 gramy hašiše a 838 gramů heroinu (viz. tabulka 10).

Výskyt hašiše v okrese Cheb se pak jeví spíše jako nahodilý, amfetamin a kokain nebyl v průběhu osmi let vůbec zadržen. Je potom z jednotlivých let zřejmé, že neustále stoupá množství zadrženého metamfetaminu a cannabisu, kdežto u heroinu je tato tendence sestupná. Z níže uvedené studie trestních spisů v okrese Cheb pak vyplývá, že ve vyhodnocovaném období nedošlo v tomto teritoriu okresu Cheb k zadržení žádného heroinu. Tudíž použitý přepočít pro rozdělení zadrženého heroinu v Karlovarském kraji, pro jednotlivé okresy a to dle počtu obyvatel, je nesprávný a tudíž nefunkční.

⁵³Vlastní. Interní materiály Policie České republiky – NPC.

Tabulka 10: Zadržené OPL v Karlovarském kraji.⁵⁴

	metamfetamin	amfetamin	cannabis	hašíš	heroin	kokain
2007	487 (g)	0 (g)	4.649 (g)	0 (g)	108 (g)	0 (g)
2008	503 (g)	0 (g)	41.282 (g)	7 (g)	1.648 (g)	0 (g)
2009	98 (g)	0 (g)	267 (g)	0 (g)	55 (g)	0 (g)
2010	334 (g)	0 (g)	1.865 (g)	0 (g)	139 (g)	0 (g)
2011	2.918 (g)	0 (g)	7.597 (g)	0 (g)	839 (g)	0 (g)
2012	3.036 (g)	0 (g)	8.119 (g)	0 (g)	0 (g)	0 (g)
2013	3.023 (g)	0 (g)	5.702 (g)	0 (g)	0 (g)	0 (g)
2014	8.430 (g)	0 (g)	13.671 (g)	0 (g)	3 (g)	0 (g)
celkem	18.829 (g)	0 (g)	84.152 (g)	7 (g)	2.792 (g)	0 (g)

9 Analýza drogových trestních spisů v okrese Cheb

K provedení analýzy drogových trestních spisů v okrese Cheb bylo využito policejního informačního systému Evidence trestních řízení (dále jen „ETR“).

9.1 Drogová kriminalita – trestní spisy

Analýzou takto získaných údajů bylo zjištěno, že v období let 2007 až 2014 bylo Policií České republiky na Územním odboru Cheb, založeno celkem 453 trestních spisů týkajících se drogové kriminality. V uvedeném období pak došlo celkem k 325 úspěšným realizacím drogových trestních spisů. Ve 128 případech z celkového počtu trestních spisů, se nepodařilo zjistit osobu konkrétního pachatele drogové trestné činnosti, nebo potvrdit skutečnosti, že vůbec došlo ke spáchání drogové trestné činnosti. V tomto období došlo k obvinění celkem 369 osob z drogové trestné činnosti (viz. tabulka11).

⁵⁴Vlastní. Interní materiály Policie České republiky – NPC.

Tabulka 11: Drogové trestní spisy v okrese Cheb.⁵⁵

Cheb	počet založených trestních spisů	neznámý pachatel	obviněných osob
2007	27	7	21
2008	50	6	49
2009	65	24	48
2010	64	25	42
2011	53	21	35
2012	62	16	51
2013	75	16	71
2014	57	13	52

9.2 Trestní spisy – specifikace obviněných osob

Provedením analýzy drogových trestních spisů, vedených Policií České republiky, Územním odborem Cheb, se zaměřením se na pohlaví a národnosti obviněných osob, v období let 2007 až 2014 bylo zjištěno, že na Územním odboru Cheb došlo k obvinění celkem 369 osob z drogové trestné činnosti. Podrobnější analýzou těchto spisových materiálů, bylo zjištěno, že v tomto zájmovém období je z celkového počtu obviněných osob 326 osob mužského pohlaví a 43 osob ženského pohlaví. Vyjádřeno v procentech pak z celkového počtu obviněných osob z drogové trestné činnosti, je 88% mužů a 12% žen. S ohledem k národnostem, bylo v letech 2007 až 2014 na Územním odboru Cheb obviněno z drogové trestné činnosti celkem 261 osob české národnosti a 108 osob vietnamské národnosti, to činí 71% osob české národnosti a 29% osob vietnamské národnosti (viz. tabulka 12).

Tabulka 12: Specifikace obviněných osob.⁵⁶

	muži národnost česká	muži národnost VNM	ženy národnost česká	ženy národnost VNM	celkový počet obviněných
2007	15	4	2	0	21
2008	38	8	1	2	49
2009	26	17	5	0	48
2010	18	18	2	4	42
2011	20	10	2	3	35
2012	30	14	4	3	51
2013	52	12	2	5	71
2014	36	8	8	0	52

⁵⁵Vlastní. Interní materiály Policie České republiky, Územní odbor Cheb.

⁵⁶Vlastní. Interní materiály Policie České republiky, Územní odbor Cheb.

10 Postoje a názory osob, mající vztah k drogám a protidrogové politice

Pro účely zpracování této kapitoly byl využit řízený rozhovor, provedený s kriminalisty zabývajícími se drogovou kriminalitou, uživateli a výrobcí omamně psychotropních látek a v poslední řadě i pracovníky obecně prospěšné společnosti Kotec, o.p.s., která působí v oblasti služeb sociální prevence, kam mezi cílové skupiny spadají i uživatelé drog, osoby závislé na drogách a osoby jim blízké. Dotazované osoby byly vybrány tak, aby měly přehled a povědomí o drogové situaci a kriminalitě na Chebsku.

10.1 Postoje a názory kriminalistů

Pro účely této bakalářské práce byli dotazováni čtyři policisté služby kriminální policie a vyšetřování. Vzhledem k jejich profesnímu zařazení, kdy zde působí jako tzv. operativci a pohybují se v prostředí uživatelů, dealerů a výrobců drog, není vhodné zveřejňovat jejich osobní údaje a místo jejich služebního zařazení.

Pro účely této bakalářské práce budou následně označovány jako KRIM 1, KRIM 2, KRIM 3 a KRIM 4.

Analýzou jejich odpovědí na otázky řízeného rozhovoru (viz. Vzor řízeného rozhovoru – pokládaných otázek) bylo zjištěno:

- na Chebsku jednoznačně převládají právě drogy pervitin a marihuana. Ojedinele se však vyskytují i tzv. taneční drogy jako třeba Extáze. Amfetamin, heroin ani kokain nebyl již několik let na Chebsku zadržen.

- Dlouhodobá práce v tzv. TOXI prostředí ukázala, že kolem roku 2007 až 2012 byly zaznamenány ojedinělé snahy o zavedení drog heroinu a kokainu. Toto se však dealerům nezdařilo pro příliš vysoké ceny těchto drog, malý zájem ze strany místních uživatelů a jejich obavy z fyzické návykovosti na heroinu po jeho druhém užití. V letech 2007 až 2009 se na Chebsku vyskytovaly spíše velké vietnamské Indoorové pěstírny konopí, kdy úspěšnou prací kriminalistů byly vytlačeny z teritoria, ale téměř okamžitě se objevily varny pervitinu, řízené a provozované opět vietnamskou komunitou, které přetrvávají do dnešní doby. Čeští pěstitelé konopí na Chebsku se pak zaměřují na malé Indoorové pěstírny umístěné v bytech. Čeští výrobci pervitinu bývají

spíše výrobci obsluhující tzv. mobilní přenosné varny s produkcí do 10 gramů pervitinu z jednoho varu.

- Věková hranice uživatelů marihuany se od roku 2007 snížila až k hranici třinácti let, kdy tyto osoby školou povinné začínají s marihuanou experimentovat. Poslední případ řešený na Chebsku je z roku 2015, kdy docházelo k distribuci marihuany přímo na jedné ze Základních škol. Věková hranice uživatelů pervitinu se pomalu snižovala v období let 2007 až 2014. V posledních letech je ustálená, kdy u mladých lidí dochází spíše k ojedinělým experimentům s pervitinem, nežli pravidelnému užívání této drogy.

- Dle názoru dotazovaných kriminalistů se pak na výrobě OPL na Chebsku s převážné většiny podílí právě vietnamská komunita. Čeští výrobci tvoří pouze nepatrnou část, pokrývající spíše vlastní spotřebu OPL. Jiná je situace u uživatelů drog. Zde minimální, spíše ojedinělou část tvoří vietnamská komunita, převážnou část tvoří čeští a němečtí uživatelé drog. Čeští uživatelé kupují drogu spíše pro okamžitou spotřebu a aplikaci. Němečtí uživatelé pochopitelně nakupují větší množství drog najednou.

- Na Chebsku převládá v drogové kriminalitě jednoznačně mužské pohlaví. Ženy se dopouštějí drogové kriminality ojediněle.

- K dostatečnosti a účinnosti současných represivních opatření bylo z rozhovorů zjištěno, že by bylo vhodné v trestním řízení soudním **zjednodušit způsoby dokazování**, včetně **zjednodušení povolovací procedury operativně pátracích prostředků**. Jako další nedostatek pak byly shledány příliš **nízké možné tresty** u prokázané trestné činnosti a **nevhodnost neustálého opakování výslechů** s uživateli OPL, kdy jsou vyslýcháni nejdříve policejním orgánem dle ust. § 158 odst. 6 TR, poté jsou vyslýcháni policejním orgánem pověřeným vyšetřováním a to v postavení svědka a u soudu jsou opět dotazováni ke skutečnostem, které již několikrát uváděli.

- K dostatečnosti a účinnosti současných preventivních opatření bylo z rozhovorů zjištěno, že mezi kriminalisty není velké povědomí o preventivní činnosti v oblasti drogové problematiky, ale všichni shodně uvedli, že **prevence je nezbytnou a nutnou součástí celé protidrogové politiky** České republiky.

- Nikdo z dotazovaných kriminalistů nebyl pro legalizaci drog.

10.2 Postoje a názory uživatelů a výrobců OPL

Mezi dotazované osoby patří dvě osoby současných uživatelů OPL a jedna osoba současného uživatele a bývalého výrobce OPL. Ani jeden z uživatelů a ani výrobce OPL si nepřáli zveřejnit svoji identitu z obavy, že by se tak mohli vystavit možnému trestnímu stíhání. Pro účely samotného rozhovoru a následné analýzy těchto rozhovorů, budou označovány, jako osoby UŽIV 1, UŽIV 2 a UŽIV 3.

Analýzou odpovědí osob UŽIV 1, UŽIV 2 a UŽIV 3 na otázky řízeného rozhovoru (viz. Vzor řízeného rozhovoru – pokládaných otázek) bylo zjištěno:

- Absolutně nejoblíbenějšími drogami na Chebsku je pervitin a marihuana. Jiné drogy bývají příležitostně dovezeny a to většinou z Prahy. Mezi vyznavači a kuřáky marihuany je pak ještě oblíbený hašiš, ale to jen ještě u omezené skupiny uživatelů. Heroin ani kokain nikdo z uživatelů nechce, pro svoji vysokou cenu a u heroinu ještě z důvodů vysokého rizika získání návyku.

- Všechny tyto dotazované osoby užívají drogy delší dobu. Všechny osoby začaly užívat drogy před rokem 2007. Ke kvalitě drog na Chebsku uvedly, že kvalita užívané marihuany je neustále stejná, zato situace u pervitinu je diametrálně odlišná. Všechny osoby chválily kvalitu starého pervitinu, kdy tento starý pervitin není zdaleka srovnatelný se současným pervitinem a to z pohledu kvality chemické čistoty a stimulačních účinků. Starý pervitin nebyval cítit po chemii, při kouření nezůstávala na alobalu černá usazenina, nebolela z něj hlava a starý pervitin míval razantní tzv. nájezd. Rozumí se až hodinový nájezd a účinek trval nepřetržitě třeba i dva dny, nikoli dvě hodiny jako u dnešního pervitinu. Všichni dotazovaní se shodli na nekvalitě současného, vietnamskou komunitou vyráběného, pervitinu.

- Dotazováním těchto osob na věkovou hranici uživatelů OPL, bylo zjištěno, že u pervitinu je věková hranice relativně shodná, jako v roce 2007. Všichni se však shodli na klesající věkové hranici u uživatelů marihuany a tuto věkovou hranici v současné době všechny tři dotazované osoby odhadly na 13 až 15 let.

- Jednoznačný největšími výrobci a prodejci pervitinu i marihuany na Chebsku jsou vietnamské drogové komunity. Česká scéna výrobců vyrábí OPL pro úzký okruh osob a spíše pro vlastní spotřebu.

- Největší objemy drog vyrobených vietnamskou komunitou odcházejí do Německa, kde jsou největší zisky s nelegálního obchodu s drogami. Čeští uživatelé pak mohou tvořit maximálně desetinu celkového prodeje drog.

- Absolutní převahu pohlaví osob pohybujících se v drogovém prostředí je pohlaví mužské. Žen je méně, ale všechny dotazované osoby se shodly na pomalu vzrůstajícím počtu osob ženského pohlaví.

- K dotazu na represivní opatření v boji s drogovou kriminalitou se všichni dotazovaní pouсмály a odmítli odpovědět.

- K dotazu na prevenci v oblasti drogové kriminality a problematiky všechny dotazované osoby znaly společnost Kotec, o.p.s., která anonymně eviduje uživatele a poskytuje jim podporu ve výměně injekčních stříkaček a jehel. Takové aktivity společnosti Kotec, o.p.s. byly všemi dotazovanými osobami chváleny.

- K dotazu na legalizaci drog v České republice osoby UŽIV 1 a UŽIV 3 uvedly, že spíše ano, ale za jasně stanovených pravidel. Osoba UŽIV 2 uvedla, že legalizace drog rozhodně ano.

10.3 Postoje a názory pracovníků společnosti Kotec, o.p.s.

Statutárním zástupcem společnosti Kotec, o.p.s. je Mgr. Markéta Černá, ředitelka společnosti. Rozhovor s touto osobností byl upřímné a věcné zasvěcení do drogové problematiky s pohledu prevence. Nicméně i tato osobnost se v podstatných věcech shodla s odpověďmi kriminalistů a uživatelů OPL a v závěru rozhovoru uvedla i skutečnosti současného stavu prevence drogové kriminality na Chebsku, ke kterým došel i autor v závěru této bakalářské práce.

Mgr. Markéta Černá uvedla, že mezi nejrozšířenějšími drogami na Chebsku jsou marihuana a pervitin. Ke kvalitě drogy pervitin pak uvedla, že jednak z reakcí uživatelů a jednak ze své profesní zkušenosti vnímá, jak kvalita pervitinu klesá a v současné době nekvalitní pervitin způsobuje čím dál tím více psychických problémů jednotlivým uživatelům této drogy, které vyúsťují až do toxických psychóz. Jednoznačně pak v drogové kriminalitě převládají muži. Je ale smutnou skutečností, že v poslední době přibývá poměrně značné procento žen užívajících OPL.

K národnostní otázce v oblasti drogové kriminality na Chebsku Mgr. Markéta Černá jasně uvedla, že největším výrobcem OPL jsou právě vietnamské komunity, hospodařící velmi vysokým kapitálem, který zčásti investují zpět do výzkumu nových způsobů výroby syntetických drog. Pochopitelně jsou zde i čeští výrobci OPL, ale ti jsou v porovnání s vietnamskou komunitou relativně bezvýznamní.

K dotazu na **represivní opatření** současné doby v oblasti drogové kriminality, Mgr. Markéta Černá uvedla, že se domnívá, že **jsou dostatečná**. S lehkým nadhledem ale dodala, že se jí jeví jako nedostatečná práce s odsouzenými osobami, nacházejícími se ve výkonu trestu odnětí svobody ve věznicích.

Toto je zjevné i z pohledu drogové problematiky, kdy byl ve Vězeňské službě ČR vypracován tzv. soubor protidrogových opatření, a to zvláště pro výkon vazby ve věznicích a zvláště pro výkon trestu odnětí svobody, neboť toto je prostředí s velkou koncentrací osob trestněprávně sankciovaných i pro drogovou trestnou činnost.⁵⁷

V oblasti sociální prevence pak společnost Kotec, o. p. s. působí od roku 2004. Jednou z cílových skupin společnosti jsou i osoby uživatelů OPL a osoby závislé. Společnost Kotec, o. p. s. úzce spolupracuje v této oblasti s Radou vlády pro koordinaci protidrogové politiky a s Karlovarským krajským úřadem. Absolutně však **chybí koncepčnost protidrogového programu v okrese Cheb**. Na některých obecních úřadech pak neradi slyší, že i v jejich městě jsou uživatelé OPL. Přestože některá nejmenovaná města poskytují dotace na úklid, sběr a výměnu injekčních stříkaček, neustále se domnívají, že tento problém se jich netýká. Z tohoto důvodu pak drogové problematice nevěnují téměř žádnou pozornost. A tak pokud je třeba zhodnotit dostatečnost a účinnost preventivních opatření v drogové problematice, je nedostatečná na úrovni obcí s rozšířenou pravomocí.

11 Příčiny rozdílů stavu, struktury a dynamiky drogové kriminality v České republice a okresu Cheb

V případě realizovaných drogových případů je stav v České republice obdobný jako stav v okrese Cheb, tj. neustále každoročně stoupá počet realizovaných drogových případů. Toto může být způsobeno celorepublikovým stoupajícím zájmem o drogy ze

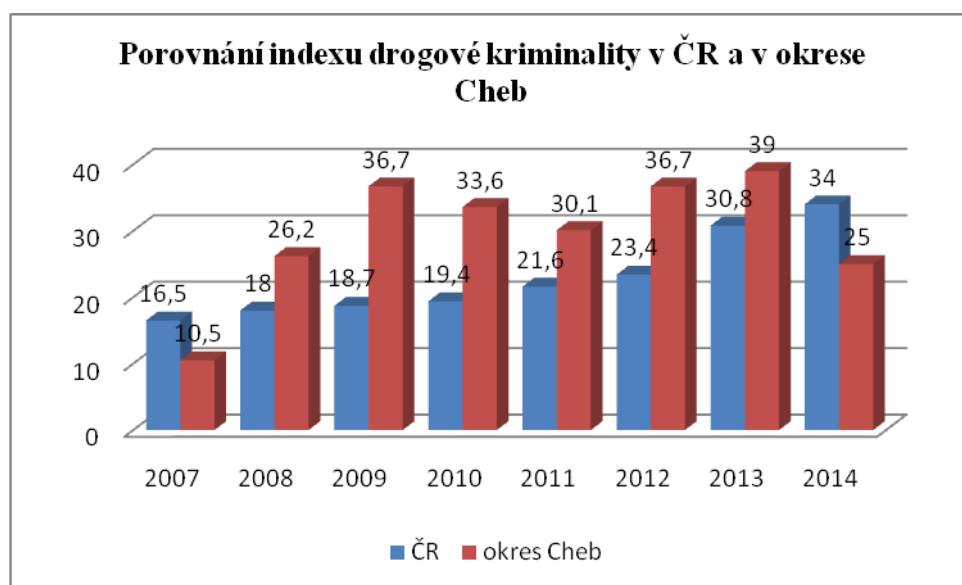
⁵⁷MAREŠOVÁ, A. a kol. *Drogy a Česká vězeňská populace v kontextu drogové scény a trestněprávní legislativy*. Praha, 2003, s. 5-6.

strany uživatelů. S tím je spojena větší produkce a výroba drog. Důraz by měl být kladen na kvalitnější a efektivnější práci policejního orgánu a dalších orgánů činných v trestním řízení, nebo rozšíření tzv. Toxi skupin na 1. odděleních obecné kriminality na jednotlivých Územních odborech Policie ČR.

V souvislosti se stoupajícím počtem úspěšných realizací drogové trestné činnosti, pochopitelně stoupá i počet obviněných osob pro konkrétní drogové trestné činy a to jak celorepublikově, tak i v okrese Cheb. V roce 2007 bylo v České republice obviněno celkem 2031 osob z drogové trestné činnosti, kdežto v roce 2014 došlo k nárůstu obviněných osob o 94% proti roku 2007 na konečný počet 3931. K ještě výraznějšímu nárůstu počtu obviněných ve stejném období došlo v okrese Cheb. V roce 2007 bylo v okrese Cheb obviněno z drogové trestné činnosti celkem 11 osob, kdežto v roce 2014 došlo k nárůstu takto obviněných osob o 39% oproti roku 2007 na celkový počet obviněných 43. Tento, dalo by se říct, extrémní nárůst může být způsoben ze strany policejního orgánu zvýšením odborných znalostí, zvýšením trestního povědomí a schopnosti využívání operativně pátracích prostředků dle ust. § 158b TŘ, snadnějším přístupem k úkonům dle ust. § 88 TŘ, což jest snadnější dosažitelnost vydání příkazu k odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu. Důležitá je především návaznost na vyhlášené mezinárodní smlouvy, kterými je Česká republika vázána stíhat drogovou kriminalitu. V roce 2012 na Policii České republiky, Územním odboru Cheb – 1. Oddělení obecné kriminality došlo k posílení Toxi skupiny a byla rozšířena ze dvou stávajících policistů služby kriminální policie a vyšetřování na čtyři. V roce 2013 se pak konečný stav policistů služby kriminální policie a vyšetřování v této skupině ustálil na pěti.

Při porovnání indexů drogové kriminality v České republice a v okrese Cheb zjistíme, že s výjimkou let 2007 a 2014, kdy byli občané České republiky zatíženi drogovou kriminalitou více než samotní občané v okrese Cheb, je drogová kriminalita podstatně častějším jevem právě v okrese Cheb. Průměrná zatížitelnost drogovou kriminalitou u obyvatel okresu Cheb v tomto období je o 7% větší, než takováto zátěž u všech obyvatel České republiky (viz. graf 3).

Graf 3: Porovnání indexu drogové kriminality v ČR a v okrese Cheb.⁵⁸

Konkretizace obviněných osob z drogové trestné činnosti je pak velmi obdobná jak v České republice, tak v okrese Cheb. V České republice je v letech 2007 až 2014 z celkového počtu obviněných osob, celkem 85% osob mužského pohlaví, 15% osob ženského pohlaví. Obdobně je tomu v okrese Cheb, kdy zde je ve stejném období let 2007 až 2014 z celkového počtu obviněných osob, celkem 84% osob mužského pohlaví a 16% osob ženského pohlaví. A stejně je tomu tak i v případě rozdělení obviněných osob dle věku. V České republice je z celkového počtu obviněných 94% dospělých osob, 4% mladistvých a 2% nezletilých osob. V okrese Cheb je to 96% dospělých osob, 3% mladistvých a 1% nezletilých osob. Z tohoto hlediska není drogová kriminalita v okrese Cheb nijak rozdílná oproti drogové kriminalitě v České republice.

Pokud se zaměříme na obviněné osoby z drogové trestné činnosti v letech 2007 až 2014 s ohledem k jejich národnostem, zjistíme, že v tomto období z celkového počtu obviněných osob bylo v České republice 89% osob české národnosti, 6% osob vietnamské národnosti a 5% osob ostatních národností. V okrese Cheb je tomu však jinak. Zde bylo z celkového počtu obviněných osob 77% osob české národnosti, 19% osob vietnamské národnosti a 4% osob ostatních národností. Toto procentuální vyjádření národností u obviněných osob v okrese Cheb pak vychází ze specifikace obviněných osob v Karlovarském kraji. Ještě konkrétnější vyjádření počtu obviněných osob dle národnosti nám pak ukazuje studie trestních spisů v okrese Cheb, ze které vyplývá, že z celkového počtu obviněných je 71% osob české národnosti a 29% osob

⁵⁸Vlastní.

vietnamské národnosti. Tento rozdíl při porovnání Karlovarského kraje a okresu Cheb může být způsoben přibližným přepočtem statistik Karlovarského kraje na jednotlivé okresy kraje a to Karlovy Vary, Sokolov a Cheb. Studie trestních spisů okresu Cheb má tak daleko přesnější výpovědní hodnotu. Ovšem porovnáním národností těchto obviněných osob z drogové trestné činnosti v České republice, Karlovarském kraji a okrese Cheb zjistíme, že v okrese Cheb se prokázané drogové kriminality dopouštějí osoby vietnamské národnosti v daleko větší míře, než v České republice. Toto je zapříčiněno větším osídlením příhraničních oblastí, kam spadá i Cheb, právě vietnamskými komunitami. Zde v pohraničí je pochopitelně, vzhledem k nelegálnosti výroby OPL, pro vietnamskou komunitu snadnější vývoz takto vyrobených látek do zahraničí a stejně tak i snadnější dovoz léčiv určených k výrobě OPL.

Z tabulek 4 a 8, které ukazují množství zadržených omamně psychotropních látek je patrné, že množství zadržených drog každoročně stoupá. Tabulka 4 pak ukazuje množství zadržených OPL v České republice a tabulka 8 množství zadržených OPL v Karlovarském kraji. Karlovarský kraj a potažmo i okres Cheb, jsou pak výjimečnými regiony z pohledu zadrženého amfetaminu, kokainu a hašiše. Zatímco v České republice v období let 2007 až 2014 došlo k zadržení 2,65 kg amfetaminu; 132 kg kokainu a 62 kg hašiše, pak v tom samém období, byl v okres Cheb hašiš zadržen jen v roce 2008 v množství 7 g, amfetamin a kokain zadržen vůbec nebyl. Tento stav v okrese Cheb odpovídá i výsledkům analýzy řízených rozhovorů provedených s kriminalisty, uživateli OPL a ředitelkou společnosti Kotec, o. p. s., kde se všichni shodují na oblibě drogy marihuany a pervitinu. Kriminalisté a uživatelé OPL se pak shodují i na nezájmu uživatelů OPL o drogy heroin a kokain. Výsledkem analýzy řízených rozhovorů s uživateli OPL pak bylo zjištěno, že hašiš je drogou jen omezené skupiny uživatelů OPL. Oblíbenost pervitinu a marihuany, strach z návykovosti na heroinu a cena kokainu a heroinu jsou podstatnými faktory, určujícími rozdíly u zadržených OPL – heroinu, kokainu a hašiše v České republice a v okrese Cheb.

Závěr

Tato bakalářská práce je všeobecně zaměřena na drogy a problematiku zneužívání drog. Drogy, jak bylo uvedeno v úvodu této bakalářské práce, lidstvo užívalo od nepaměti. Lidé tak činili z mnoha různých důvodů, mezi které patří především zdravotní nebo náboženské. Mnohdy tak činili pouze pro navození příjemných stavů a povzbuzení. To pochopitelně časem přineslo i zneužívání drog. Za účelem alespoň nějaké kontroly nad zneužíváním drog, musela být nejen v našem státě definována drogová politika. Z ní pak vyplynula represivní opatření ve formě zákonných úprav týkajících se drog. Tyto zákonné úpravy definovaly zneužívání drog jako činnost nelegální. S postupem doby a v návaznosti na zvyšující se znalosti zákonodárců v oblasti drogové problematiky vznikaly nové zákonné úpravy a upravovala se původní zákonná ustanovení. K jejich výkladu byla vydávána vládou České republiky jednotlivá Nařízení vlády.

Celosvětově bylo uznáno, že drogová kriminalita je znepokojující fenomén, proto byly za účelem korekce drogové kriminality jednotlivými státy přijímány různé mezinárodní Úmluvy a Nařízení v oblasti protidrogové politiky. To pochopitelně vedlo i k novým závazkům České republiky v boji s drogovou kriminalitou a k přijímání takových opatření, která budou účinná v odhalování a stíhání drogových trestných činů.

Jak se s dobou rozvíjela protidrogová politika, došlo k rozšíření této politiky o prevenci v oblasti drogové problematiky. Protidrogová politika pak v České republice byla propojena na resortní, meziresortní, regionální a místní úrovni a tvoří komplex represivních a preventivních opatření.

Aby protidrogová politika mohla být účinnou, potřebuje kvalitní a pravdivé informace, s reálnou výpovědní hodnotou o stavu, struktuře a dynamice drogové kriminality.

Jedná se tak o kvalitní propojení výzkumu, politiky a praxe, kdy výzkum může ovlivňovat politiku a praxi prostřednictvím nejrůznějších mechanismů, jež se v různých situacích liší v závislosti na rolích hlavních aktérů, jako jsou výzkum, vláda, praxe a veřejnost.⁵⁹

⁵⁹HARTNOLL, R. *Drogy a drogové závislosti: Propojování výzkumu, politiky a praxe*. Praha: Úřad vlády České republiky, 2005, s. 82.

Cílem této bakalářské práce bylo na základě analýzy statistických údajů zjistit případný rozdíl ve stavu, struktuře či dynamice drogové kriminality v České republice a okrese Cheb. Za tímto účelem bylo provedeno zpracování statistických údajů uvedených v jednotlivých Výročních zprávách NPC pro roky 2007 až 2014. Na základě takto provedené analýzy pak vznikly tabulky a grafy v této bakalářské práci uvedené, které vypovídají o stavu, struktuře a dynamice drogové kriminality. Pro komplexnost a reálnost těchto informací byla část této bakalářské práce věnována:

- stanovení indexu drogové kriminality jak v ČR, tak v okrese Cheb a to pro provedení analýzy stavu drogové kriminality, včetně vyhodnocení zatížitelnosti obyvatelstva ČR a okresu Cheb touto kriminalitou

- studiu drogových trestních spisů v okrese Cheb v letech 2007 až 2014

- analýze informací získaných řízenými rozhovory s policisty služby kriminální policie a vyšetřování, zabývajícími se přímo drogovou kriminalitou v okrese Cheb

- analýze informací získaných řízenými rozhovory se samotnými uživateli omamně psychotropních látek

- analýze informací získaných řízeným rozhovorem přímo s ředitelkou společnosti Kotec, o. p. s.

V závěru této bakalářské práce, na základě shora uvedených činností, byly zjištěny rozdíly zejména ve struktuře drogové kriminality mezi Českou republikou a okresem Cheb. Byly zjištěny rozdílnosti v procentuálním vyjádření obviněných osob z pohledu jejich národností a rozdílnosti v zadržených OPL. Stejně tak byla zjištěna podstatně větší zatížitelnost obyvatel okresu Cheb drogovou kriminalitou v porovnání s uživateli v České republice.

Na základě výše zjištěných rozdílností je možné v budoucnu přesněji zacílit další činnosti v protidrogové politice v okrese Cheb. Ta by se měla týkat jak represivních, tak preventivních opatření. V represivní sféře protidrogové politiky v okrese Cheb je to zkvalitnění činnosti policejního orgánu se zaměřením se na vietnamskou komunitu. Preventivní opatření lze zacílit na kvalitnější začlenění vietnamské komunity do veřejného dění v okrese Cheb a tím kvalitnější prolnutí vietnamské a české komunity. Preventivním opatřením by pak měla být nápomocna i Policie ČR a v rámci svého,

k veřejnosti vstřícného výkonu, nazývaného community policing, zaměřit tento výkon právě i na vietnamskou komunitu.

Přínosem této bakalářské práce je právě zjištění rozdílností struktury a stavu drogové kriminality na Chebsku. Jsou zde objektivně definovány skutečnosti drogové kriminality tohoto regionu a z nich vyplývající možné konkrétní zaměření protidrogové politiky tohoto regionu v budoucnu. K tomu však bude nutné ustanovení protidrogového koordinátora v obcích s rozšířenou působností v okrese Cheb a vytvoření samostatného koncepčního dokumentu protidrogové politiky v těchto obcích. Při tvorbě takovýchto samostatných koncepčních dokumentů pak lze vycházet i ze závěrů a zjištění uvedených v této bakalářské práci. Na základě takto definované protidrogové politiky směrem do budoucnosti budou i veškerá represivní a preventivní opatření v drogové problematice efektivnější a účinnější.

V současné době, při absolutní absenci takového koncepčního dokumentu v okrese Cheb, jsou represivní opatření realizována téměř výlučně orgány činnými v trestním řízení a přestupkovými komisemi na obcích s rozšířenou působností. Preventivní opatření jsou pak v okrese Cheb realizována také samostatně a to jen obecně prospěšnou společností Kotec, o. p. s. přestože činnost této společnosti je podporována Radou vlády pro koordinaci protidrogové politiky. Z tohoto je zjevné, že v současné době funguje na poli protidrogové politiky v okrese Cheb vláda ČR, ministerstva, kraje a poté obecně prospěšná společnost. Existence obcí v tomto regionu je v oblasti protidrogové politiky spíše neexistencí. Jejich neexistence v oblasti protidrogové politiky je pak námětem pro jednotlivé obce, jakým směrem lze ubírat svoji protidrogovou politiku do budoucna.

Těmito zjištěními a navrženými doporučeními byly splněny cíle této bakalářské práce, kdy zjednodušeně lze uvést, že došlo ke zjištění rozdílností stavu a struktury drogové kriminality v ČR a v okrese Cheb, byly zjištěny nedostatky v trestním řízení soudním. Bylo zjištěno, že prevence je nezbytnou součástí celé protidrogové politiky a přesto v současné době absolutně chybí koncepčnost celého protidrogového programu na Chebsku. K těmto zjištěním pak byla stanovena doporučení, zejména pak k dalšímu možnému směřování protidrogové politiky na Chebsku.

Seznam použitých zdrojů

Literární zdroje

1. BLAŽEJOVSKÝ, M., TOMÍČEK, P., ROMAN, P., *Metamfetamin a cannabis, metodická příručka SKPV Toxi*. Praha : Národní protidrogová centrála, 2008. 48 s.
2. HARTNOLL, R., *Drogy a drogové závislosti: Propojování výzkumu, politiky a praxe*. Praha : Úřad vlády České republiky, 2005. s. 82. ISBN 80-86734-45-5.
3. KUBÁNEK, V. *Omamné a psychotropní látky, prekursory a anabolika*. Praha : Generální ředitelství cel, 2012. s. 5.
4. MAREŠOVÁ, A. a kol. *Drogy a Česká vězeňská populace v kontextu drogové scény a trestněprávní legislativy*. Praha : Institut pro kriminologii a sociální prevenci, 2003. 123 s. ISBN 80-7338-018-8.
5. RADA EVROPSKÉ UNIE. *Protidrogová strategie EU na období 2005 - 2012*. Praha : Úřad vlády České republiky, 2005. s. 6. ISBN 80-86734-64-1.
6. SHAPIRO, H., *Obrazový průvodce drogy*. Praha : Svojtka & Co., s. r. o., 2005. s. 330 - 339. ISBN 80-7352-295-0.
7. ŠTUFENKOVÁ, M., TRÁVNIČKOVÁ, I., ZEMAN, P. *Drogová kriminalita a trestní zákoník*. Praha : Institut pro kriminologii a sociální prevenci, 2015. 228 s. ISBN 978-80-7338-151-6.
8. TYLER, A. *Drogy v ulicích. Mýty – fakta – rady*. Praha : IŽ, s. r. o., 2000. s. 51. ISBN 80-237-3606-X.
9. ÚŘAD VLÁDY ČESKÉ REPUBLIKY, *Národní strategie protidrogové politiky na období 2005 až 2009*. Praha : Design Missing-Element, 2005. 31 s. ISBN 80-86734-39-0.
10. VERSTER, A., BUNING, E. *Informace pro tvůrce drogové politiky o účinnosti substituční léčby závislosti na opiátech*. Praha : Úřad vlády České republiky, 2003. 38 s. ISBN 80-86734-15-3.

Elektronické zdroje

1. BENEŠOVÁ, Š., *Výroční zpráva o realizaci protidrogové politiky Karlovarského kraje za rok 2014* [online]. Karlovy Vary : Krajský úřad Karlovarského kraje, Odbor sociálních věcí, 2015 [cit. 2015-12-01]. Dostupné z WWW: http://www.kr-karlovarsky.cz/krajsky-urad/cinnosti/Stranky/socialni/seznam/protidrog_polit.aspx.
2. *Český statistický úřad* [online]. Praha, 2016 [cit. 2016-03-13]. Dostupné z WWW: <https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf>.
3. *Krajská protidrogová strategie na léta 2013 – 2016* [online]. Karlovy Vary : Krajský úřad Karlovarského kraje, 2015 [cit. 2015-12-01]. Dostupné z WWW: http://www.kr-karlovarsky.cz/krajsky-urad/cinnosti/Stranky/socialni/seznam/protidrog_polit.aspx.
4. *Náplň činnosti protidrogového koordinátora, manažera prevence kriminality* [online]. Karlovy Vary : Krajský úřad Karlovarského kraje, 2015 [cit. 2015-12-01]. Dostupné z WWW: http://www.kr-karlovarsky.cz/krajsky-urad/odbory/Stranky/socialni/soc_protidrogapln.aspx >.
5. *Národní monitorovací středisko pro drogy a závislosti* [online]. Praha : Úřad vlády ČR, 2015 [cit. 2015-12-01]. Dostupné z WWW: <http://www.drogy-info.cz/nms/o-nas/>.
6. *Rada vlády pro koordinaci protidrogové politiky* [online]. Praha : Vláda České republiky, 2015 [cit. 2015-12-01]. Dostupné z WWW: <http://www.vlada.cz/cz/ppov/protidrogova-politika/protidrogova-politika-72746/>.
7. ÚŘAD VLÁDY ČESKÉ REPUBLIKY, *Národní strategie protidrogové politiky na období 2010 až 2018* [online]. Praha : Sekretariát Rady vlády pro koordinaci protidrogové politiky, 2010 [cit. 2015-11-30]. Dostupné z WWW: http://www.vlada.cz/assets/ppov/protidrogova-politika/strategie_revize.pdf.

Legislativní dokumenty

1. ČESKO. Zákon č. 167/1998 Sb., Zákon o návykových látkách a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 1998, částka 57, s. 322.
2. ČESKO. Zákon č. 141/2009 Sb., kterým se mění zákon č. 167/1998 Sb., ve znění pozdějších předpisů. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2015, částka 127 s. 1.
3. ČESKO. Zákon č. 272/2013 Sb., o prekursorech drog, ve znění pozdějších předpisů. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2015, částka 118, s. 1.
4. ČESKO. Zákon č. 40/1990 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2015, částka 118, s. 77 – 81.
5. ČESKO. Zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2015, částka 115, s. 8 – 10.
6. ČESKO. Nařízení vlády č. 467/2009 Sb. In *ASPI, Česká republika*. 2015, částka 127, s. 1.
7. ČESKO. Nařízení vlády č. 455/2009 Sb. In *ASPI, Česká republika*. 2016, částka 17, s. 1 – 2.
8. ČESKO. Nařízení vlády č. 3/2012 Sb. In *ASPI, Česká republika*. 2015, částka 127, s. 1.
9. ČESKO. Vyhláška ministra zahraničních věcí č. 47/1965 Sb., o Jednotné úmluvě o omamných látkách. In *ASPI, Česká republika*. 2015, částka 127, s. 1.
10. ČESKO. Sdělení federálního ministerstva zahraničních věcí č. 458/1991 Sb. In *ASPI, Česká republika*. 2015, částka 127, s. 1.
11. ČESKO. Vyhláška ministra zahraničních věcí č. 62/1989 Sb., o Úmluvě o psychotropních látkách. In *ASPI, Česká republika*. 2015, částka 127, s. 1.
12. ČESKO. Sdělení federálního ministerstva zahraničních věcí č. 462/1991 Sb. In *ASPI, Česká republika*. 2015, částka 127, s. 1.
13. ČESKO. Nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 273/2004, o prekursorech drog. In *ASPI, Česká republika*. 2015, částka 127, s. 1.

Ostatní zdroje

Kromě výše uvedených zdrojů byly při zpracování bakalářské práce využity následující materiály:

- Informační systém Policie ČR Evidence trestních řízení
- Vnitřní intranetové stránky Policie ČR - NPC

Seznam zkratk

OPL – omamné a psychotropní látky

THC – tetrahydrocannabinol, účinná psychotropní látka obsažená v marihuaně

SKPV – služba kriminální policie a vyšetřování

NPC – Národní protidrogová centrála

ETR – informační systém Policie ČR, Evidence trestních řízení

Seznam tabulek

Tabulka 1: Realizace drogových případů v období let 2007 – 2014 v ČR.

Tabulka 2: Index drogové kriminality v ČR.

Tabulka 3: Specifikace obviněných osob v ČR.

Tabulka 4: Obviněné osoby dle národností v ČR.

Tabulka 5: Množství zadržených OPL v ČR.

Tabulka 6: Realizované drogové případy v okrese Cheb.

Tabulka 7: Index drogové kriminality v okrese Cheb.

Tabulka 8: Specifikace obviněných osob v Karlovarském kraji.

Tabulka 9: Obviněné osoby dle národnosti v Karlovarském kraji.

Tabulka 10: Zadržené OPL v Karlovarském kraji.

Tabulka 11: Drogové trestní spisy v okrese Cheb.

Tabulka 12: Specifikace obviněných osob.

Seznam grafů

Graf 1: Nárůst indexu drogové kriminality v ČR.

Graf 2: Specifikace obviněných osob v ČR.

Graf 3: Porovnání indexu drogové kriminality v ČR a v okrese Cheb.

Přílohy

Fotodokumentace 1: Varna pervitinu v okrese Cheb.

Fotodokumentace 2: Malá Indoor pěstírna konopí v okrese Cheb.

Fotodokumentace 3: Velká Indoor pěstírna konopí v okrese Cheb.

Vzor řízeného rozhovoru – pokládaných otázek.

Fotodokumentace 1: Varna pervitinu v okrese Cheb.

Rozpuštění, rozmíchání léčiva, tzv. matečák.

Filtrace matečáku.

Trojcestné baňky se směsí matečáku, fosforu a její zahřívání.

Chlazení matečáku, fosforu a jódu.

Trojcestné baňky.

Sušení pervitinu

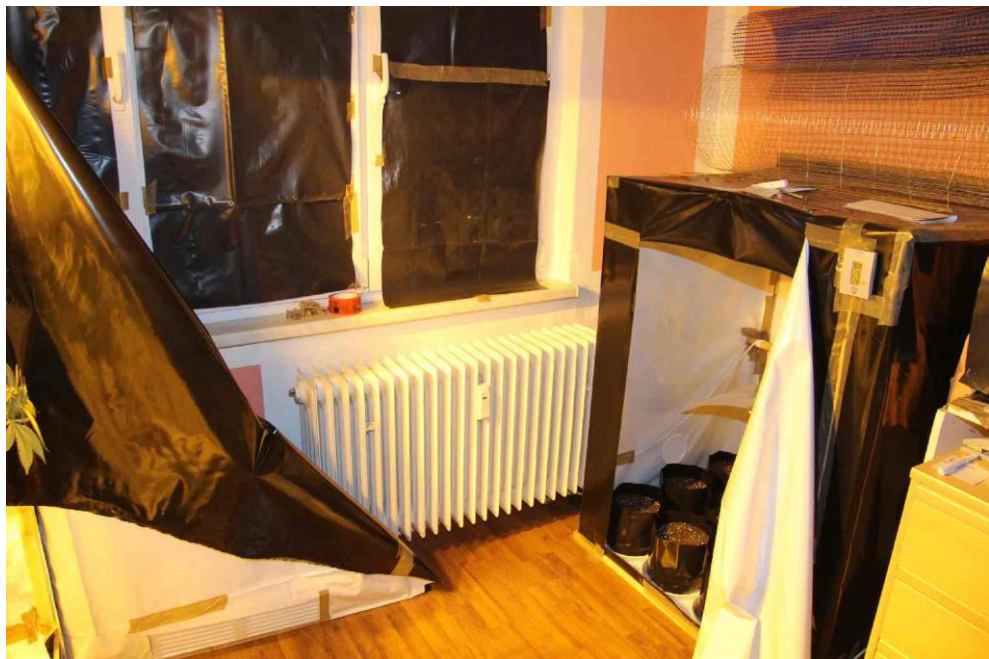

Hotový usušený pervitin.

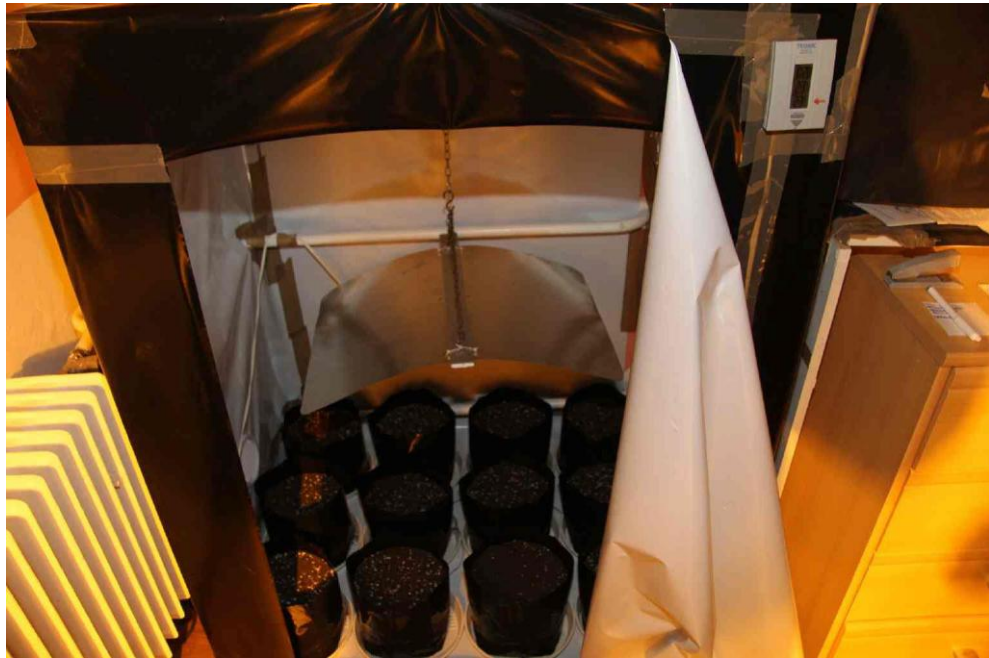
Fotodokumentace 2: Indoor malá pokojová pěstírna v okrese Cheb.

Celkový pohled do pokoje s pěstírnou, tzv. stan.

Izolace oken a pohled na výsevni stan.

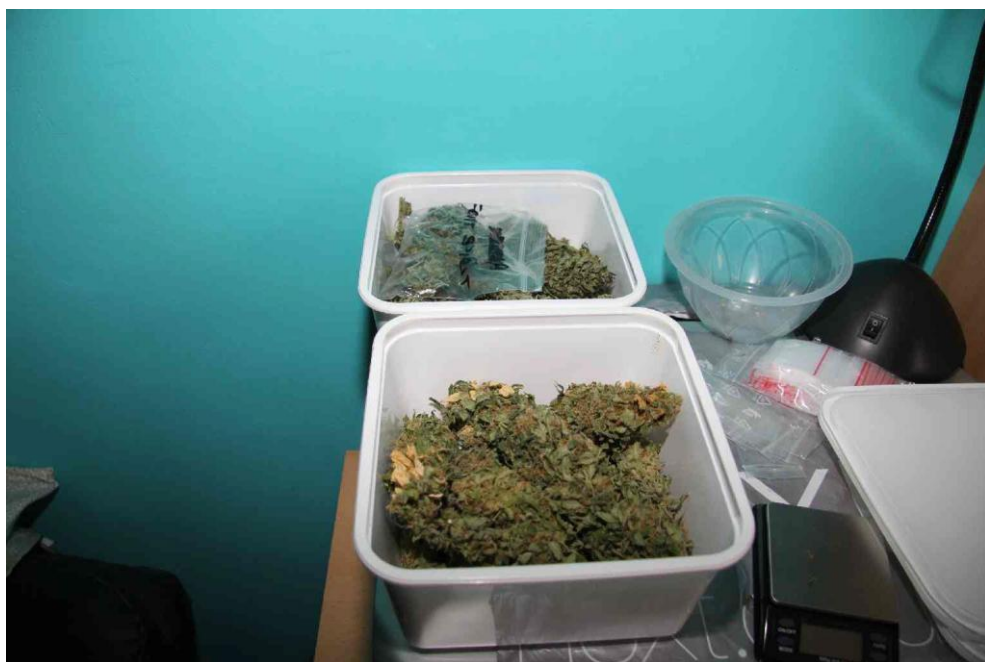
Malý stan, příprava k výsadbě konopí včetně svítidla.

Velký stan, hotové rostliny konopí s palicemi.

Sušení konopí vyvěšením.

Marihuana – sušina rostlin konopí.

Fotodokumentace 3: Indoor – velká pěstírna v okrese Cheb.

Celkový pohled na halu pěstírny s hotovými kytkami rostlinami konopí.

Rostliny konopí nasvícené halogenovými výbojkami.

Předřadníky pro vybuzení halogenových výbojek k osvětlení rostlin.

Nelegální, tzv. černý odběr elektřiny pro pěstírnu.

Vzor řízeného rozhovoru – pokládaných otázek.

- 1) Z jaké pozice máte zkušenost s nelegálními drogami? Je to z pozice orgánu činného v trestním řízení; z pozice uživatele nebo výrobce; nebo z pozice společnosti, sdružení nebo jiného orgánu prevence drogové kriminality?
- 2) Dle vašeho názoru, jaký druh drog převládá na Chebsku a proč?
- 3) Vnímáte přítomnost drog na Chebsku dlouhodobě, tj. minimálně od roku 2007? Pokud ano, změnila, nebo mění se nějak četnost výskytu a obliby nějakého druhu drogy u uživatelů, prodejců a výrobců?
- 4) Domníváte se, že se od roku 2007 do současné doby nějak změnila věková skladba uživatelů drog?
- 5) Jaký podíl na výrobě, následné distribuci a konzumaci drog mají v okrese Cheb osoby vietnamské národnosti?
- 6) Jak vnímáte nelegální obchod s drogami ze strany vietnamské komunity, jako výrobců a prodejců drog a občanů Německa a České republiky, jako uživatelů takto zakoupených drog?
- 7) Jaké, dle vašeho názoru, převládá pohlaví u osob dopouštějících se drogové kriminality?
- 8) Jsou současná represivní opatření v boji s drogovou kriminalitou dostatečná a účinná?
- 9) Jsou současná preventivní opatření v boji s drogovou kriminalitou dostatečná a účinná?
- 10) Jaký je váš postoj k legalizaci drog a proč?